

Експертні пропозиції

**за результатами громадської експертизи діяльності
Чернігівської обласної державної адміністрації
стосовно виконання покладених на неї завдань і функцій
з реалізації Закону України «Про запобігання корупції» в частині
розробки, прийняття і реалізації антикорупційних програм
№ Е – 20¹**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Президент
АГС «СОВІСТЬ»

_____ В.Ю. Демиденко

11.09.2019 р.

З М І С Т

№ п/п	Назва розділу	Стор
0	Вердикт за результатами громадської експертизи діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації стосовно виконання покладених на неї завдань і функцій з реалізації Закону України «Про запобігання корупції» в частині розробки, прийняття і реалізації антикорупційних програм № Е – 20 ¹	
1.	Інформація про ініціатора громадської експертизи.	3
1.1.	Ідентифікаційні характеристики.	3
1.2.	Основні напрями діяльності.	3
2.	Реєстр громадських експертиз діяльності органів влади, завершених АГС «СОВІСТЬ» станом на 01.03.2019 р.	3
3.	Об'єкт дослідження.	5
4.	Нормативно-правова база проведення громадської експертизи.	5
4.1	Закони України та міжнародні акти.	5
4.2	Укази Президента України.	5
4.3	Рішення Уряду та уповноважених урядових органів.	5
4.4	Спеціальні нормативно – правові акти.	6
5.	Глосарій.	6
6.	Предмет і мета громадської експертизи.	7
7.	Завдання громадської експертизи.	7
8.	Напрями здійснення громадської експертизи.	7
9.	Головні методи та етапи проведення громадської експертизи.	8
10.	Обґрунтування необхідності та важливості проведення цієї громадської експертизи.	8
11.	Експертні дії і встановлені факти.	9
11.1.	Забезпечення керівництвом Чернігівської ОДА, її департаментів і підрозділів, а також інших посадових осіб органів виконавчої влади доступу до публічної інформації та прозорість їх діяльності в частині, що стосується предмету експертизи.	9
11.2.	Аналіз результатів виконання Антикорупційної програми ЧОДА на 2017 р.	10
11.3.	Розробка, реалізація заходів та підсумки виконання Антикорупційної програми Чернігівської ОДА на 2018 р.	10
11.4.	Розробка Антикорупційної програми Чернігівської ОДА на 2019-2020 р.р.	23
12.	Основні порушення і недоліки, виявлені за результатами проведеної громадської експертизи та їх негативні наслідки.	33
13.	Висновки за результатами проведеної громадської експертизи та оцінка діяльності Чернігівської ОДА.	35
14.	Пропозиції та рекомендації за результатами громадської експертизи	36
15.	Звернення «СОВІСТІ» до працівників об'єкту експертизи	38
16.	Відомості про експертів, які проводили громадську експертизу.	40
	Додатки:	К-ть стор.
1.	Листи –запити АГС «Совість» (тільки в електронному вигляді на сайті www.sovist.org)	
2.	Листи –відповіді на запити АГС «Совість» (тільки в електронному вигляді на сайті www.sovist.org)	
3.	Проект «МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо підготовки, затвердження та погодження антикорупційної програми Чернігівської обласної державної адміністрації» (з додатками)	18
4.	Проект «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків у діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації, підготовки проекту антикорупційної програми ЧОДА і моніторингу її виконання»	4
5.	Проект «ПОРЯДОК проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у обласній державній адміністрації, її структурних підрозділах і підпорядкованих їм комунальних закладах і підприємствах».	9
6.	Проект модельної Антикорупційної програми для обласної державної адміністрації (додаток № 4 до «МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо підготовки, затвердження та погодження антикорупційної програми Чернігівської обласної державної адміністрації»)	8
7	Результати особистого опитування учасників публічного громадського обговорення Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019- 2020 роки	4
8	Інформація рекомендована для розміщення на сторінці «Антикорупція» сайту ЧОДА	4

1. Інформація про ініціатора громадської експертизи

1.1. Ідентифікаційні характеристики

Назва: Антикорупційна Громадська Спілка «СОВІСТЬ» (код 39197324).

Реєстрація: 28.04.2014 зареєстрована в Єдиному Державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи, запис № 1 360 102 0000 00 1293, Свідоцтво про реєстрацію громадського об'єднання, як громадської організації чи громадської спілки, №1418676, видане реєстраційною службою Славутиського міського управління юстиції в Київській області 28.04.2014.

Дата і код державної реєстрації статуту: 26.12.2016 р. № 424287726898

Юридична адреса: 07101, Київська обл., м. Славутич, Київський квартал, 107.

Поштова адреса: 14000, м. Чернігів, Проспект Миру, 21, к. 52

Електронна адреса: AGS0000@ukr.net, **сайт:** SOVIST.ORG

Керівник: Президент Демиденко Володимир Юрійович.

Моб. телефон (067) 461-13-75.

Мета АГС «СОВІСТЬ»: ЗНИЩЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.

Девіз: Лише сумління мало мати, ще й «СОВІСТЬ» має мордувати.

1.2. Основні напрями діяльності:

1. Проведення громадської антикорупційної експертизи нормативно-правових актів, як діючих так і проектів.

2. Проведення громадської експертизи діяльності органів влади.

3. Розробка змін до нормативно-правових актів далі «НПА», як діючих так і проектів (Законів, Постанов Уряду, відомчих наказів, тощо).

4. Розробка регіональних і відомчих Антикорупційних програм і програм з протидії і запобігання корупції.

5. Проведення порівняльної експертизи програм з протидії і запобігання корупції, антикорупційних програм і проектів нормативно-правових актів, тощо.

6. Проведення громадської експертизи діяльності підприємств-монополістів.

7. Розробка і впровадження методів проведення ідеологічно-виховної роботи, спрямованої на впровадження в свідомість населення ідеології несприйняття і протидії корупції, насамперед в колективах, що працюють в зонах підвищеного корупційного ризику.

8. Моніторинг, виявлення і реагування на порушення законодавства в сфері державних закупівель.

9. Розробка і впровадження громадських ініціатив, спрямованих на розвиток народовладдя, реалізацію конституційного права громадян здійснювати безпосередню участь в прийнятті рішень в сфері державного управління і місцевого самоврядування.

2. Реєстр громадських експертиз діяльності органів влади, завершених АГС «СОВІСТЬ» станом на 01.09. 2019 р.

№ п/п	№ в Реєстрі	Дата завершення	Об'єкт дослідження	Предмет дослідження	Сайти оприлюднення *
1	2	3	4	5	6
1	Е - 3	17.04.2015	Чернігівська обласна державна адміністрація	Відповідність вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» підстав для прийняття розпорядження голови обласної державної адміністрації від 23 січня 2015 року № 18 «Про затвердження складу Громадської ради при обласній державній адміністрації»	http://cg.gov.ua/index.php?id=65652&tp=0 http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
2	Е - 6	22.07.2015	Державна фінансова інспекція в Чернігівській області	Діяльність Державної фінансової інспекції в Чернігівській області в частині забезпечення законності та прозорості проведення кадрової політики, та її вплив на ефективність роботи щодо здійснення державного фінансового контролю за витрачанням бюджетних коштів, використанням державного і комунального майна та боротьби з корупцією.	http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/category/109610 ; http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
3	Е - 5	21.08.2015	Департамент соціального	Діяльність Департаменту соціального захисту населення Чернігівської ОДА як головного розпорядника бюджетних	http://civic.kmu.gov.ua/consult.mvc/kmu/news/article/show/324

			захисту населення Чернігівської обласної державної адміністрації	коштів, визначених статтею 22 Бюджетного кодексу України, в напрямку забезпечення законності та ефективності витрачання бюджетних коштів розпорядниками нижчого рівня (підпорядкованими установами), організації та координації їх роботи у бюджетному процесі.	http://cg.gov.ua/index.php?id=65652&tp=0 http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
4	Е-2	25.08.2015	Державна Казначейська Служба України	Процедура фактичного виконання ДКС України і її територіальними органами рішень судів щодо відшкодування ПДВ (повного та/або часткового), яке було здійснено протягом 2014 року та січня – лютого 2015 року.	http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/category/266571 http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
5	Е-7	04.09.2015	Управління охорони здоров'я, Чернігівська обласна державна адміністрація	Діяльність Управління охорони здоров'я Чернігівської ОДА в забезпеченні необхідного рівня надійності реалізації гарантованого державою права мешканців Чернігівської області на своєчасне отримання екстреної медичної допомоги, що обумовлена безперерійною роботою автотранспорту Лікувально-профілактичного закладу «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Чернігівської облради (карет швидкої медичної допомоги).	http://civic.kmu.gov.ua/consult.mvc/kmu/news/article/show/3250 http://cg.gov.ua/index.php?id=65652&tp=0 http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
6	Е-1	21.09.2015	Головне Управління Державної Фіскальної Служби у Чернігівській області	Визначення рівня дотримання Головним Управлінням Державної Фіскальної Служби у Чернігівській області вимог Законів України, Указів Президента України і Постанов Кабінету Міністрів України стосовно забезпечення участі громадськості в реалізації державної податкової і кадрової політики, забезпеченні прозорості і відкритості дій органів ДФСУ в Чернігівській області, дотримання встановленої процедури при формуванні і забезпеченні діяльності Громадської ради при Головному Управлінні Державної фіскальної служби Чернігівської області (попередня назва Головне Управління Міністерства доходів і зборів у Чернігівській області) за період 2010 -2015 р.р.	http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies , http://ch.sfs.gov.ua/dfs-u-regioni/gromadska-rada/povidomlennya/225118.html
7	Е-8	28.12.2015	Чернігівська обласна державна адміністрація	Стан дотримання чинних нормативно-правових актів при розробці Головним управлінням культури, туризму і охорони культурної спадщини Чернігівської ОДА (за ініціативи Чернігівської ОДА) двох обласних Програм поліпшення кінообслуговування населення Чернігівської області відповідно на 2011 – 2015 (далі за текстом – Програма) та на 2016-2020 роки (далі за текстом – Програма на 2016-2020 роки). Визначення рівня ефективності виконання прийнятої Програми її виконавцями, зокрема, відповідальним виконавцем – Департаментом культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської ОДА (до реорганізації – Головним управлінням культури, туризму і охорони культурної спадщини Чернігівської ОДА).	http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies ; http://cg.gov.ua/index.php?id=65652&tp=0
8	Е-11	29.04.2016	Чернігівська митниця Державної фіскальної служби України	Наявність законних підстав прийняття рішення про припинення діяльності зони прибуття митних вантажів і митного терміналу у м. Чернігів.	http://ch.sfs.gov.ua/diialnist/vzaim-z-gromadskist/informatsiyni-materiali/250457.html http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
9	Е-12	21.07.2016	Чернігівська міська рада	Рівень дотримання вимог діючого законодавства під час розробки, обговорення, підготовки, прийняття, а також змісту «Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності посадових осіб і органів місцевого самоврядування міста Чернігова», затвердженого Чернігівською міською радою 28.04.2016.	http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
10	Е-16	20.02.2017	Управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради	Діяльність Управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради під час реалізації розпорядження Чернігівського міського голови від 17.12.2015 №293-р «Про забезпечення прозорості і відкритості процедури закупівель товарів, робіт, послуг» в період з 01.08.2016 по 31.12.2016	http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies
11	Е-15¹	15.06.2017	Міністерство енергетики і вугільної промисловості України	Виконання Міністерством енергетики та вугільної промисловості України покладених на нього завдань і функцій з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління.	http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245221226&cat_id=193804
12	Е-17	06.07.2017	Чернігівська обласна державна адміністрація	Діяльність Чернігівської ОДА, її структурних підрозділів та їх посадових осіб під час реалізації розпорядження Голови Чернігівської ОДА від 05.05.2016 №245 «Порядок розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання» в період з 01.06.2016 по 01.04.2017рр.	http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies cg.gov.ua/index.php?id=3160&pg=single_page.php...
13	Е-18	31.10.2017	Управління капітального будівництва Чернігівської міської ради	Діяльність Управління капітального будівництва Чернігівської міської ради по виконанню вимог Закону України «Про публічні закупівлі» та розпорядження Чернігівського міського голови від 17.12.2015 №293 «Про забезпечення прозорості і відкритості процедури закупівель товарів, робіт, послуг» стосовно забезпечення конкурентного середовища,	http://sovist.org/ua/examination-of-authorities-and-monopolies

				ефективності і законності використання бюджетних коштів за період з 01.08.2016 по 01.08.2017 (включно)	
14	Е-19	07.03.2018	Чернігівська районна рада	Діяльність Чернігівської районної ради стосовно актуальності і відповідності вимогам діючої методичної і нормативно-правової бази цільових і комплексних Програм, затверджених цією радою у 2016 та 2017 роках	http://sovist.org ; http://chern-rayrada.cg.gov.ua/index.php?id=295383&tp=0
15	Е-13	09.10.2017	Міністерство охорони здоров'я України	Діяльність Міністерства охорони здоров'я України з виконання покладених на нього завдань і функцій з організації заготівлі і переробки донорської крові в Україні, забезпечення економічно ефективного і якісного задоволення внутрішніх потреб охорони здоров'я населення України, а також доцільних обсягів експорту і імпорту препаратів крові.	http://sovist.org

* - з вини або (і) злого умислу посадових осіб Секретаріату КМУ з урядового сайту «Громадянське суспільство і влада» (посилання <http://civic.kmu.gov.ua/>) видалена вся інформація про громадські експертизи діяльності органів влади, що проведені громадськими об'єднаннями і громадськими радами до 28.03.2018 р. В тому числі матеріали чотирнадцятьох експертиз проведених АГС «Совість».

Чи є такі дії влади результатом низької кваліфікації спеціалістів по обслуговуванню урядових сайтів, чи це результат злого умислу посадових осіб Секретаріату КМУ? Наразі АГС «Совість» намагається це встановити.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ: Посадові особи Чернігівської обласної державної адміністрації, їх близькі родичі не є засновниками і не входять до керівних органів Антикорупційної Громадської Спілки «СОВІСТЬ».

3. Об'єкт дослідження

3.1. Найменування: Чернігівська обласна державна адміністрація.

3.2. Реквізити об'єкта досліджень:

Код ЄДРПОУ: 00022674;

Адреса: м.Чернігів, 14000, вул. Шевченка, 7;

тел. (0462) 67-50-24, ф. (0462) 67-50-70;

офіційний сайт: <http://cg.gov.ua>;

електронна адреса: post@regadm.gov.ua;

Керівник на момент завершення громадської експертизи:

В.о. Голови Чернігівської обласної державної адміністрації – **Романова Наталія Андріївна**

4. Нормативно – правова база проведення громадської експертизи

4.1. Закони України та міжнародні акти:

- Конституція України (статі 5 та 38);
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV;
- Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV «Про місцеві державні адміністрації»;
- Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації»;
- Закон України від 22.03.2012 №4572-VI «Про громадські об'єднання»;
- Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII «Про запобігання корупції»;
- Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР «Про звернення громадян»;

4.2. Укази Президента України:

- Указ Президента України від 05.05.2011 №547/2011 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації»;

4.3. Рішення Уряду та уповноважених урядових органів

- Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 583 «Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади»;

- Регламент Чернігівської обласної державної адміністрації затверджений Розпорядженням від 19.06.2018 № 350.

- Державна програма щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки, затверджена постановою КМУ від 29.04.2015 №265

4.4. Спеціальні нормативно-правові акти:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади»;
- «Методичні рекомендації щодо підготовки антикорупційних програм органів влади» затверджені Рішенням НАЗК від 19.01.2017 № 31 (Із змінами, внесеними згідно з Рішенням НАЗК від 28.12.2017 № 1531);
- Рішення НАЗК від 08.12.2017 р. № 1379 «Про затвердження Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження»;
- Рішення НАЗК від 08.12.2017 р. № 126 «Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади»;
- Розпорядження Голови Чернігівської ОДА від 12.03.2019 р. № 140 «Про проведення громадської експертизи» на запит Антикорупційної Громадської Спілки «СОВІСТЬ»;
- **Наказ Президента АГС «СОВІСТЬ»** від 09.11.2015 № 9 «Про затвердження шкали оцінки рівня дотримання норм діючого законодавства під час проведення громадських експертиз».
- Розпорядження № 186 від 02.04.2019 р. «Про затвердження Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки»
- Рішення № 1280 від 03.05.2019 р. «Про погодження Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки»

П'ятиступенева шкала оцінки рівня дотримання норм діючого законодавства.

№ з/п	Назва ступеня в напрямку зростання	Визначення семантичного змісту показника оцінки
1	ЗЛОЧИННИЙ	Містить ознаки умисного злочину
2	ГАНЕБНИЙ	Містить ознаки повної непрофесійності
3	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ	Наявні окремі порушення вимог діючого законодавства
4	ЗАДОВІЛЬНИЙ	Чітке виконання вимог діючого законодавства
5	ЗРАЗКОВИЙ	Рівень діяльності з дотримання правових норм, досвід якої заслуговує широкого розповсюдження

5. Глосарій

1	АГС; Спілка; «СОВІСТЬ»	- скорочені варіанти назви: Антикорупційна громадська спілка «СОВІСТЬ».
2	Антикорупційна програма, Програма, АКП	- скорочений варіант назви: Антикорупційна програма Чернігівської обласної державної адміністрації
3	Антикорупційна стратегія	- скорочений варіант назви: Державна програма щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки, затверджена постановою КМУ від 29.04.2015 №265
4	Записки, Доповідні записки	- скорочені варіанти назви: Доповідні записки про стан виконання Антикорупційної програми Чернігівської ОДА
5	ЗМІ	- скорочений варіант назви: Засоби масової інформації
6	НАБУ	- скорочений варіант назви: Національне антикорупційне бюро України
7	НАЗК	- скорочений варіант назви: Національне агентство з питань запобігання корупції
8	Методичні рекомендації, МР	- скорочені варіанти назви: «Методичні рекомендації щодо підготовки антикорупційних програм органів влади» затверджені Рішенням НАЗК від 19.01.2017 № 31 (Із змінами, внесеними згідно з Рішенням НАЗК від 28.12.2017 № 1531);
9	Порядок № 976	- скорочений варіант назви: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 р. №976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи органів виконавчої влади».
10	Рішення № 126, Методологія	- скорочені варіанти назви: Рішення НАЗК від 08.12.2017 р. № 126 «Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади»;

11	Розпорядження № 478	- скорочений варіант назви: розпорядження № 478 в.о. Голови Чернігівської ОДА Свириденко Ю.А. «Про внесення змін до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.05.2018 № 236»
12	Рішення № 1379, Порядок 1379	- скорочені варіанти назви: Рішення НАЗК від 08.12.2017 р. № 1379 «Про затвердження Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження»;
13	Ч. Г.	- скорочений варіант назви: Чорний гумор
14	ЧОДА, Чернігівська ОДА,	- скорочений варіант назви: Чернігівська обласна державна адміністрація
15	КР	Скорочений варіант словосполучення «корупційний ризик»

6. Предмет і мета громадської експертизи.

6.1. Предмет громадської експертизи:

Виконання Чернігівською обласною державною адміністрацією покладених на неї завдань і функцій з реалізації Закону України «Про запобігання корупції», в тому числі, але не тільки:

1. Розробки, затвердження та виконання Антикорупційної програми Чернігівської ОДА;
2. Стан реалізації Антикорупційної програми Чернігівської ОДА в структурних підрозділах ЧОДА, комунальних установах, закладах і підприємствах, що входять до сфери відання ЧОДА;
3. Виконання відповідальними посадовими особами ЧОДА покладених на них завдань і функцій з реалізації положень і заходів Антикорупційної програми Чернігівської ОДА.

6.2. Мета громадської експертизи:

Створення умов для більш ефективного знищення корупції в Чернігівській області.

Зниження рівня і кількості корупціогенних факторів, що сприяють вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією в зоні відповідальності Чернігівської обласної державної адміністрації.

Надання рекомендацій щодо підвищення якості Антикорупційних програм Чернігівської ОДА.

7. Завдання громадської експертизи

7.1. Проаналізувати рівень дотримання посадовими особами і структурними підрозділами ЧОДА чинних нормативно-правових актів стосовно предмету цієї громадської експертизи.

7.2. Проаналізувати стан справ з питань, які стали предметом цієї громадської експертизи, та їх наслідків для суспільства.

7.3. Розробити відповідні експертні пропозиції та рекомендації об'єкту досліджень, іншим органам законодавчої, представницької, виконавчої влади та місцевого самоврядування для:

- прийняття і здійснення відповідних заходів, спрямованих на підвищення якості і забезпечення гарантій виконання законодавства України в питаннях розробки, прийняття та виконання Антикорупційних програм Чернігівської обласної державної адміністрації;
- мінімізації кількості, рівня зловживань та корупційних ризиків при виконанні посадовими особами ЧОДА покладених на них функцій.

7.3.1. Створення проекту Модельної антикорупційної програми для обласних державних адміністрацій.

7.4. Забезпечити створення ефективної системи моніторингу і контролю за реалізацією експертних пропозицій, прийнятих об'єктом громадської експертизи до виконання.

8. Напрями здійснення громадської експертизи

8.1. Визначення рівня дотримання посадовими особами об'єкта досліджень і установ, віднесених до сфери його відання, вимог чинного законодавства в сфері забезпечення публічності і прозорості дій влади сприяння проведенню громадської експертизи.

8.2. Визначення рівня дотримання посадовими особами ЧОДА, посадовими особами інших підпорядкованих комунальних підприємств, закладів і організацій вимог чинного законодавства при прийнятті і реалізації рішень з питань, що є предметом цієї громадської експертизи.

8.3. Визначення рівня і якості забезпечення посадовими особами ЧОДА України розробки і реалізації заходів з запобігання корупції.

9. Головні методи та етапи проведення громадської експертизи

9.1. Подання запиту на проведення громадської експертизи відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 №976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади».

9.2. Проведення оцінки рівня прозорості і доступності до публічної інформації, пов'язаної з тематикою і об'єктом громадської експертизи, відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації».

9.3. Аналіз копій документів та іншої публічної інформації, які були отримані від об'єкта громадської експертизи, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, суб'єктів господарської діяльності, ЗМІ, громадських експертів і інсайдерів.

9.4. Проведення опитування осіб, причетних до реалізації об'єктом громадської експертизи покладених на нього завдань і функцій, що стали предметом досліджень цієї громадської експертизи.

9.5. Розробка пропозицій і рекомендацій об'єкту громадської експертизи стосовно питань, які є предметом досліджень громадської експертизи.

9.6. Розробка пропозицій і рекомендацій іншим органам державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронним органам та посадовим особам, тощо, стосовно питань, які стали предметом досліджень цієї громадської експертизи.

9.7. Підготовка і подання на розгляд об'єкта громадської експертизи експертних пропозицій і рекомендацій, напрацьованих за результатами проведення громадської експертизи.

9.8. Підготовка і подання на розгляд інших органів державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронним органам та посадовим особам пропозицій і рекомендацій, напрацьованих за результатами цієї громадської експертизи з урахуванням реагування на них об'єкта дослідження.

9.9. Моніторинг відповідності розгляду і впровадження пропозицій громадської експертизи об'єктом досліджень, органами державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронними органами та посадовими особами відповідно до законодавства, Указу Президента України від 26.02.2016 №68/2016 «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» та вимог постанови Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 №976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади».

10. Обґрунтування необхідності та важливості проведення цієї громадської експертизи.

На протязі 2017-2018 років експертами АГС «Совість» було проведено ряд громадських експертиз діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. Одним з напрямків дослідження в ході цих експертиз був аналіз виконання покладених на них завдань і функцій з реалізації Закону України «Про запобігання корупції» в частині розробки, прийняття і реалізації антикорупційних програм.

Головним документом, що регламентує діяльність органу влади при виконання завдань і функцій з реалізації Закону України «Про запобігання корупції», є Антикорупційна програма, затверджена органом влади та погоджена НАЗК.

В другому – третьому кварталах 2018 р. було проведено вибіркового моніторингу ряду антикорупційних програм вищевказаних органів, затверджених НАЗК. Аналіз результатів моніторингу програм, в тому числі стану їх реалізації, змусив спілку приділити більш ґрунтовну увагу цьому питанню.

Результати моніторингу дають підстави стверджувати, що більшість таких програм носить декларативний, формальний характер. В них відсутні кількісні та якісні показники виконання, що

унеможливило аналіз ефективності виконання програм. Звіти про виконання заходів програм носять в основному описовий, неконкретний характер. Встановити за ними, коли, для якої цільової аудиторії і які саме заходи проводились, видається практично неможливим.

На жаль, не стали виключенням Антикоруptionна програма Чернігівської обласної державної адміністрації на 2017 р. і Антикоруptionна програма Чернігівської обласної державної адміністрації на 2018 р. та звіти про їх виконання.

Антикоруptionна програма органу влади, як і заходи щодо її підготовки і реалізації, мають бути направлені на реальне зменшення рівня корупції в усіх сферах діяльності держави через вжиття визначених у ній заходів, які є оптимальними та найбільш очікуваними для суспільства. Вони ні в якому разі не повинні носити формальний характер. Саме тому процеси підготовки і реалізації антикоруptionної програми мають бути прозорими і відкритими. Заходи, розроблені і включені в програму - спрямованими на досягнення конкретного результату, максимально зрозумілими для їх реалізації, мати чіткі кількісні і якісні показники їх виконання та строки їх реалізації.

Попереднє ознайомлення з матеріалами Антикоруptionних програм ЧОДА виявило ряд, на думку експертів спілки, серйозних недоліків. Це і спонукало спілку провести громадську експертизу діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації стосовно виконання покладених на неї завдань і функцій з реалізації Закону України «Про запобігання корупції» в тому числі і в частині підготовки і реалізації Антикоруptionної програми на 2018 рік, підготовки і розробки Антикоруptionної програми на 2019 рік.

Події, що відбулись в Україні, і зокрема в Чернігівській ОДА, в період проведення громадської експертизи Чернігівської ОДА № Е-20 з 12.03.2019 р. по 12.06.2019 р., а саме:

- шахрайські дії посадових осіб Чернігівської ОДА, спрямовані на імітацію публічності процесу розробки і прийняття Антикоруptionної програми обласної державної адміністрації на 2019-2020 р;
- значне зростання обсягу інформаційних матеріалів, досліджуваних в ході проведення громадської експертизи;

- зміна Президента України і відставка Голови ЧОДА Мисника О.П., призвели до того, що 12.06.2019 р. АГС «Совість» листом-запитом на проведення громадської експертизи № 06/12-П-1 повідомила ЧОДА про те, що у визначені Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затверджених 05.11.08 р. Постановою КМУ № 976 строки подання експертних пропозицій громадської експертизи неможливі і у відповідності до абз. 7 п. 5 -2 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади громадська експертиза Е -20 вважається такою, що не відбулась. Цим же листом АГС «Совість» повідомила Чернігівську ОДА про початок проведення Громадської експертизи діяльності ЧОДА Е-20¹ з тих самих питань, з яких проводилась Громадська експертиза Е-20.

11. Експертні дії і встановлені факти

11.1. Забезпечення керівництвом Чернігівської ОДА, її департаментів і підрозділів, а також інших посадових осіб органів виконавчої влади доступу до публічної інформації та прозорість їх діяльності в частині, що стосується предмету експертизи.

Для отримання публічної інформації, що стосується предмету цієї громадської експертизи, експерти Спілки застосовували широкий спектр дозволених законодавством методів збирання відкритої інформації, в тому числі запити на отримання публічної інформації, аналіз відкритих джерел, як то: інформація розміщена в ЗМІ та мережі Інтернет, особисті інтерв'ю.

Під час підготовки до зазначеної експертизи та під час її проведення «Совісті» довелося звертатися до об'єкту експертизи – Чернігівської обласної державної адміністрації, її керівників, працівників апарату, тощо.

Слід відзначити, що на запити спілки до ЧОДА про надання публічної інформації та копій документів відповіді надходили вчасно. Копії документів, у випадку їх існування, надавались у повному обсязі. На жаль, зміст відповідей не завжди відповідав суті поставлених питань, у деяких

випадках запити перенаправлялись на інших виконавців (в розрізі того, як суб'єкт, до котрого звертались, зрозумів суть запиту). Було навіть необґрунтоване, як виявилось за ініціативою головного спеціаліста з питань запобігання корупції Вересоцького, подовження строку надання відповіді. Внаслідок останнього спілка була вимушена понизити оцінку рівня комунікаційної взаємодії між спілкою і відповідальними особами ЧОДА під час проведення експертизи зі «ЗРАЗКОВОГО» до «ЗАДОВІЛЬНОГО»

11.2. Аналіз результатів виконання Антикорупційної програми ЧОДА на 2017 р.

На запит спілки № 11/21-П-6 від 21.11.2018 р. листом ЧОДА від 26.11.2018 р. № 01-46/7154 було надано звітні матеріали про хід виконання Антикорупційної програми ЧОДА на 2017 р. Аналіз отриманих документів виявив наступне.

Інформація про хід реалізації заходів Антикорупційної програми ЧОДА у формі «Доповідних записок» за підписом Головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції апарату облдержадміністрації Вересоцького І.В. надавалась безпосередньо на ім'я Голови ОДА.

Вивчення змісту «Доповідних записок» показав наступне:

Порівняльний аналіз тексту «Записок...» дає підставу стверджувати, що ці документи створювались формально: за I – й і II квартали та III-й і IV-й квартали всі вони написані як «під копірку». Змінювались в основному тільки дати та деякі мовні звороти. В тексті ряд-порядк рясніють стандартизовані формулювання: «Брав участь...», «Здійснюється контроль...», «Контролюється дотримання...» «проводиться робота...», «налагоджена взаємодія...», «Систематично виявляються...» і т.п. Жодних конкретних якісних чи кількісних показників проведених заходів не наводиться. В «Записках...» за 9 місяців та за рік присутній текст «Поточного моніторингу стану реалізації Антикорупційної програми за 2017 р.» В цьому тексті вказується кількість скарг громадян щодо вчинення корупційних правопорушень, кількість внесених подань (приписів) щодо працівників апарату ОДА та кількість судових рішень стосовно працівників апарату ОДА. Який зміст автор вкладав у назву «Поточний моніторинг стану реалізації Антикорупційної програми за 2017 р.» і яким чином наведені цифри відносяться до стану виконання заходів Антикорупційної програми залишається таємницею.

При цьому завершальна фраза «Моніторингу...» констатує: «Загалом поточний стан реалізації Антикорупційної програми є ефективним.»

Єдина інформація з конкретними показниками, наведена в «Записках», належить ГУ НП в Чернігівській області, в якій надаються конкретні цифри корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Так за 9 міс. 2017 р. складено 47 адмінпротоколів, пов'язаних з корупцією.

З вищевказаного листа ЧОДА від 26.11.2018 р. № 01-46/7154, підписаного Заступником Голови ОДА Романовою Н. А. також випливає, що **питання виконання Антикорупційної програми на 2017 рік на рівні ОДА не розглядались.**

Висновок: Враховуючи вищевикладене, можна констатувати, що контроль за виконанням заходів Антикорупційної програми є практично відсутнім. Результати проведених заходів, їх ефективність, та чи проводились вони взагалі, з'ясувати практично неможливо. Вплив виконання Антикорупційної програми на стан і ефективність діяльності по запобіганню та протидії корупції в Чернігівській ОДА визначити неможливо. Все вищевикладене свідчить про те, що **робота по реалізації Антикорупційної програми ЧОДА на 2017 р. проводилась формально і неефективно.**

11.3. Розробка, реалізація заходів та підсумки виконання Антикорупційної програми Чернігівської ОДА на 2018 р.

11.3.1. На запит спілки № 11/21-П-1 від 21.11.2018 р. від Чернігівської ОДА листом № 01-46/7215 було одержано наступну інформацію:

- розроблення Антикорупційної програми ЧОДА на 2018 р. було віднесено до повноважень головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції апарату ОДА Вересоцького Івана Валерійовича;

- затвердження Антикорупційної програми ЧОДА на 2018 р. віднесено до повноважень Голови ЧОДА, посаду якого обіймав Куліч Валерій Петрович.

На запит від 15.11.2018 р. № 11/15-П-3 спілкою було отримано два листи від Чернігівської ОДА № 01-46/7035 від 19.11.2018 та № 01-46/7125 від 23.11.2018 р. Згідно інформації наданої в цих листах і додатках до них 06.03.2018 р., Головою обласної державної адміністрації було видано розпорядження « Про проведення оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації».

Через два тижні - 20.03.2018 р. Головою обласної державної адміністрації було видано розпорядження «Про утворення комісії з оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації». Слід відзначити, що **жодного представника** Інститутів громадянського суспільства до комісії **включено не було**.

В той же день - 20.03.2018 р. головою комісії було затверджено План з оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації, яким визначені об'єкти оцінки корупційних ризиків (сім об'єктів), джерела інформації для оцінки, методи оцінки відповідальні особи та строки оцінки корупційних ризиків (для всіх об'єктів до 06.04.2018 р.).

26.03.2018 р. відбулось перше і єдине засідання комісії (якщо судити по кількості наданих протоколів засідань).

Згідно наданої копії Протоколу засідання комісії з оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації на цьому засіданні члени комісії розглянули наступні питання:

1. Проведення ідентифікації корупційних ризиків.
2. Проведення оцінки ймовірності виникнення ідентифікованих корупційних ризиків.
3. Підготовка проекту звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації та включення до Антикорупційної програми.

В ході засідання всі питання були «успішно» опрацьовані, по ним прийняті рішення.

При обговоренні першого питання:

«ВИСТУПИЛИ:

*Свириденко Ю.А., Вересоцького І.В., Мужикову Н.М., Ольховик А.М., Ришко О.В., Хоменко О.М. щодо **проведеної** шляхом дослідження (аналізу) зовнішнього та внутрішнього середовища обласної державної адміністрації **на предмет виявлення чинників корупційних ризиків у нормативно - правових актах і організаційно - управлінській діяльності облдержадміністрації.**»*

Що проводили «шляхом дослідження» члени комісії - незрозуміло. Тим не менше, на підставі цих виступів члени комісії:

«ПОСТАНОВИЛИ: *Визначити наступний перелік видів корупційних ризиків:*

(Ризики 1) - надання адміністративних послуг;

(Ризики 2) - проведення процедур закупівель;

(Ризики 3) - ліцензування та дозвільна діяльність;

(Ризики 4) - управління персоналом;

(Ризики 5) - організація роботи щодо запобігання та виявлення корупції;

(Ризики 6) - управління фінансами та матеріальними ресурсами;

(Ризики 7) - юридична робота»

В результаті «об'єкти оцінки» з Плану з оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації перетворились на «види корупційних ризиків».

Враховуючи визначення понять, наведених в Методології, а саме:

« - ідентифікація корупційних ризиків - визначення чинників корупційного ризику у діяльності/бездіяльності посадових осіб органу влади, що можуть сприяти скоєнню ними корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;

корупційний ризик - ймовірність того, що відбудеться подія корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, яка негативно вплине на досягнення органом влади визначених цілей та завдань;»

стає очевидним, що ніякої ідентифікації КР члени комісії не проводили, оскільки не знають або не розуміють основних понять: корупційний ризик, чинники корупційного ризику, ідентифікація корупційного ризику.

Тим не менше далі комісія продовжує свою «роботу».

Розглядає друге питання.

«Проводить» і затверджує «оцінку» «ідентифікованих» нею корупційних ризиків.

Визначаються рівні ризиків, додаються таблиці результатів.

А потім і третє питання порядку денного.

Заслуховує всіх членів комісії «*щодо опису ідентифікованих корупційних ризиків, чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією.*» Надання «*пропозиції щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків*».

Після заслуховування членів комісія постановляє:

«Підтримати проект звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації та включити до проекту Антикоруційної програми».

При цьому, **ні описів** ідентифікованих корупційних ризиків, чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, з **пропозиціями** щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків, підготовлених членами комісії, **ні проекту Звіту** за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації, який так «героїчно» затвердила Комісія, на паперових носіях до Протоколу не долучено. Як сказано у супровідному листі ОДА № 01-46/7035 від 19.11.2018 р. **«Інші документи, напрацьовані вищезазначеною комісією у ході роботи, відсутні.»**

Тим не менше, 13 квітня 2018 р. Головою Чернігівської ОДА було затверджено Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків в Чернігівській ОДА, поданий за підписом Голови Комісії Свириденко Ю.А. В текстовій частині звіту описується «титанічна робота», проведена комісією з оцінки корупційних ризиків. Також додається Таблиця оцінених корупційних ризиків та заходів, щодо їх усунення. Коли і на підставі яких матеріалів було складено цю Таблицю - встановити документально неможливо.

Висновок. Враховуючи вищевикладене, можна впевнено стверджувати, що:

- діяльність комісії з оцінки корупційних ризиків була класичною імітацією роботи, бо проводилась абсолютно формально. Результати її можна назвати «нульовими».

- рівень професійної підготовки членів комісії з питань оцінки корупційних ризиків вкрай низький.

11.3.2. На запит спілки № 10/19-П-3 від 19.10.2018 р. про надання остаточного варіанту Антикоруційної програми обласної державної адміністрації на 2018 рік, Чернігівська ОДА листом від 24.10.2018 р. № 01-46/6558 за підписом Заступника голови Романової Н.А. надала наступну відповідь:

«Шановний Володимире Юрійовичу!

Облдержадміністрація розглянула у межах компетенції Ваш запит від 19.10.2018 № 10/19-П-3 та надає копії розпоряджень голови обласної державної адміністрації від 03.05.2018 № 236 «Про затвердження Антикоруційної програми обласної державної адміністрації на 2018 рік», від 24.05.2018 № 298 «Про внесення змін до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.05.2018 № 236 «Про затвердження Антикоруційної програми обласної державної адміністрації на 2018 рік» та від 22.08.2018 № 478 «Про внесення змін до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.05.2018 № 236» (додаються).

Додаток: на 41 арк. в електронному вигляді.»

Аналіз наданих документів та інформації з відкритих джерел дозволив виявити наступне.

Антикорупційна програма обласної державної адміністрації була затверджена Розпорядженням Голови Чернігівської обласної державної адміністрації Куліча В.П. від 03.05.2018 р. № 236. Згідно Порядку 1379 на **протязі 3-х днів** текст Програми мав бути направлений на узгодження до НАЗК. Однак в нашому випадку текст Антикоруційної програми було надіслано на узгодження до НАЗК чомусь **тільки за 3 тижні** 25.05.2018 р. листом № 03-05/3374. і лише після того як Головою ЧОДА було видано розпорядження № 298 від 24.05.2018 р., яким було внесено корективи у вже затверджену Антикоруційну програму.

Рішенням НАЗК № 1215 від **27.07.2018 р.** Антикоруційна програма ЧОДА була погоджена з наданням обов'язкових до розгляду пропозицій.

22.08. 2018 р. розпорядженням № 478 в.о. Голови Чернігівської ОДА Свириденко Ю.А. «Про внесення змін до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.05.2018 № 236»

до Антикорупційної програми внесено зміни з урахуванням пропозицій, висловлених Національним агентством з питань боротьби з корупцією.

Таким чином 22.08.2018 р. можна вважати початком виконання Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2018 р., затвердженої ще 03.05.2018 р., тобто **через 3,5 місяці після затвердження.**

Висновок

Вищенаведена інформація дозволяє стверджувати що:

а) Антикорупційна програма ЧОДА ще на етапі підготовки і затвердження мала сумнівну якість, що призвело до порушення часових рамок Порядку і затягування термінів узгодження та затвердження Програми.

б) Цілісного документу «**Антикорупційна програма обласної державної адміністрації на 2018р.**» наразі **не існує**. Антикорупційна програма складається з варіанту АКП, поданого на погодження до НАЗК, і розпорядження № 478 «Про внесення змін...». Це підтверджується і відсутністю цілісного документу на офіційному сайті ОДА.

11.3.3. Аналіз змісту АКП ОДА 2018 р.

11.3.3.1. **Розділ 1** АКП «*Визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у відповідній сфері, заходи з їх реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми*» в цілому відповідає вимогам, викладеним в Методичних рекомендаціях.

Коротко визначено засади загальної відомчої політики обласної державної адміністрації. Визначено основні завдання і заходи в межах наданих повноважень з реалізації загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності обласної державної адміністрації у 2018 р.

11.3.3.2. Розробниками Антикорупційної програми, з якихось дивних міркувань, об'єднано **Розділ 2** «Оцінка корупційних ризиків у діяльності органу, установи, організації, причини, що їх породжують та умови, що їм сприяють» та **Розділ 3** «Заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строки та необхідні ресурси» **в один розділ 2 « Оцінка корупційних ризиків у діяльності обласної державної адміністрації, причин, що їх породжують, та умов, що їм сприяють».**

Цей розділ сам по собі короткий і беззмстовний. Єдине цінне в ньому - це посилання на ряд документів, які повинні були стати основою змістовного наповнення вищевказаного розділу, а саме на «Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації», «таблиці оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення» та п.3 розпорядження № 478 з наступним формулюванням «У додатку до звіту «Таблиця оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення» у графі «очікувані результати» доповнити словами «(індикатори виконання)» та відповідні пункти 1.1 - 7.1 цієї графі викласти в новій редакції наступного змісту» (далі див. текст розпорядження). Саме опрацьовані і поєднані у зв'язний текст, ці документи мали б стати змістом цього розділу, у відповідності до вимог МР НАЗК.

Аналіз змісту самих вищезгаданих документів показав наступне.

а) «**Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації**» є **нікчемним документом**, що не несе в собі ніякого змістовного навантаження, а являє собою констатацію факту створення комісії і проведення певної роботи, перелік нормативних документів, на основі яких вона нібито проводилась, та дуже слабенькими потугами підсумувати наслідки цієї роботи. Так, згідно Методичних Рекомендацій НАЗК, «**Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків**» має містити:

- ідентифіковані корупційні ризики, чинники корупційних ризиків та можливі наслідки;
  - корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;
- пропозиції щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків.

В «**Звіті за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації**» ці розділи можна вважати практично відсутніми.

б) Як підсумок роботи до **Звіту додається** «Таблиця оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення» (далі Таблиця). Вивчення Таблиці приводить до висновку, що при її створенні і

подальшому внесенні змін в неї, Методичні рекомендації НАЗК просто не брались до уваги. Так в першій колонці Таблиці зафіксовано **опис корупційного ризику**.

Ні чинники корупційного ризику, **ні можливі наслідки** вчинення корупційного правопорушення або правопорушення пов'язаного з корупцією, як того вимагають МР в **Таблиці не відображені**.

Натомість в другій колонці Таблиці вказано пріоритетність корупційного ризику, який звичайно є інструментом для оцінки першочерговості реагування, але особливого значення для виконання програми не має. Тим більше, що всі описані в програмі ризики чомусь мають один і той же пріоритет – «низький».(?)

в) Колонки третя – сьома Таблиці присвячені заходам щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строки та необхідні ресурси. Заходи, запропоновані в колонці третій «Заходи щодо усунення корупційних ризиків», носять в основному загально-формалізований характер. В багатьох випадках вони зводяться до закликів, що необхідно суворо дотримуватись виконання Законів України, діяти у точній відповідності до посадових обов'язків і інструкцій, чітко виконувати вимоги і процедури. Тобто все те, що і так мусить виконувати кожен державний службовець, у відповідності до своїх посадових обов'язків, а орган влади – у відповідності до завдань, покладених на нього суспільством і державою. Вочевидь, саме тому в п'ятій колонці «Ресурси для впровадження заходів» всюди стоїть **«ресурсів не потребує»**.

Ситуацію дещо покращують зміни, внесені п.4. розпорядження № 478 в.о. Голови Чернігівської ОДА Свириденко Ю.А. «Про внесення змін до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.05.2018 № 236», в яких більш чітко і конкретно прописані дії і заходи, які мають бути виконані.

з) В колонці 4 чітко визначено «відповідального» за виконання «Заходів». Це мабуть **єдиний пункт** до якого **формально немає претензій**. Хоча, якщо більш детально та прискіпливо проаналізувати ланцюжок «Ризик – Захід – Очікуваний результат(індикатор виконання)», то виникає питання до авторів програми, чи розуміють вони, що написали. Так, щоб далеко не ходити, візьмемо перший же пункт 1.1. «Таблиці оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення».

Корупційні ризики	Пріоритетність корупційного ризику, (низька, середня, висока)	Заходи щодо усунення корупційних ризиків	Особи, відповідальні за виконання заходу	Строки виконання заходу щодо усунення корупційного ризику	Ресурси для впровадження заходів	Очікувані результати	(Індикатори виконання)
1. Надання адміністративних послуг							
1.1. Можливість втручання третіх осіб під час здійснення заходів, спрямованих на організацію оздоровлення та відпочинку дітей.	низький	Розміщення інформації щодо процедур, спрямованих на організацію оздоровлення та відпочинку дітей на офіційних веб-сайтах, а також переліку документів, необхідних для відпочинку дитини. Під час здійснення заходів щодо організації оздоровлення та відпочинку дітей залучати особу з питань запобігання та виявлення корупції	Департамент сім'ї, молоді та спорту ОДА Лемеш Н.П.	червень 2018 року	ресурсів не потребує	усунення (зменшення) рівня виявленого корупційного ризику	інформація щодо процедур, оздоровлення дітей публікується на офіційному веб-сайті, Під час заходів залучається особа з питань запобігання та виявлення корупції

Отже, назва розділу «Надання адміністративних послуг». Ідентифікований корупційний ризик **«Можливість втручання третіх осіб під час здійснення заходів, спрямованих на організацію оздоровлення та відпочинку дітей.»** Ризик втручання, звичайно, може бути присутній, але поперше, що це за треті особи, які їх наміри?, по – друге і головне - про **надання яких адміністративних послуг і кому йдеться у цьому рядку?**

Є питання і до заходу щодо усунення корупційних ризиків **«Розміщення інформації щодо процедур, спрямованих на організацію оздоровлення та відпочинку дітей на офіційних веб-сайтах, а також переліку документів, необхідних для відпочинку дитини.»** Яким чином цей захід може унеможливити втручання третіх осіб, зрозуміло хіба що авторам.

Друга частина заходів щодо усунення в цьому пункті не менш креативна **«Під час здійснення заходів щодо організації оздоровлення та відпочинку дітей залучати особу з питань запобігання та виявлення корупції»**. При цьому слід врахувати, що критерієм виконання цього заходу є

залучення особи з питань запобігання та виявлення корупції до здійснення заходів, спрямованих на організацію оздоровлення та відпочинку дітей. Одразу виникає питання, чи зможе фізично вказана відповідальна особа бути присутня на всіх заходах, що перераховані в Таблиці?

Далі в п.п. 1.3., 1.4., 3.2., 3.4., стовпчика «**корупційні ризики**» записано «особисте спілкування посадової особи...». Особисте спілкування не може бути ризиком, **це чинник корупційного ризику**. Ризиком в даному випадку може бути недоброчесність посадової особи, дискреційні повноваження посадової особи, які можуть бути використані нею на власний розсуд і таке інше. Далі п.2.3. цього ж стовпчика записано «Проведення процедур закупівель товарів за бюджетні кошти на суму, що не перевищує 200 тис. грн.», але саме проведення знову ж таки не може бути корупційним ризиком. Це функція органу, а ризиками є дискреційні повноваження розпорядника коштів, не доброчесність осіб, що проводять закупівлі, неврегульованість процедури такої закупівлі. Відповідно і **Заходи щодо усунення корупційних ризиків** по цих пунктах мають бути сформульовані інакше. І таких прикладів в Таблиці більш ніж достатньо.

г) В колонці 5 «Строки виконання заходу щодо усунення корупційного ризику» вказано місяць і рік. Мабуть це має означати термін остаточного виконання заходу. Але виникає питання, якщо термін виконання заходу вказано, наприклад, червень 2018 р., а в структурі заходу вказано «консультації з громадськістю, електронні консультації з громадськістю», то чи означає це що після цього терміну такі консультації проводитись не будуть?

Пунктом 3 розпорядження № 478 заголовком останнього сьомого стовпчика Таблиці «Очікувані результати» доповнено словами «(індикатори виконання)», а також затверджено нову редакцію більшості комірок сьомого стовпчика Таблиці. Проте, якщо в попередній редакції в цих комірках стояло «усунення(зменшення) рівня виявленого корупційного ризику», то в поточній редакції там в основному записано завдання з колонки 3, але вже як доконаний факт. Тобто наслідком виконання заходу, спрямованого на зниження корупційного ризику є виконання заходу а не зниження корупційного ризику, а індикатором зниження знову ж таки є факт виконання, а не зниження рівня корупційного ризику, наприклад з «високого» до «середнього»

д) В результаті об'єднання розробниками Антикорупційної програми ЧОДА розділів 2 і 3 в один розділ 2, розділ 4 «*Навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування*» (за методичним рекомендаціями) став розділом 3.

Розділ складається з описової частини і плану-графіку навчання(додатку 3 до Антикорупційної програми). Вже сама назва «План-графік *навчання з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування у 2018 р.*» викликає подив і навертає на думку, що виконавець не розуміє мети і завдань даного розділу, що вони мають робити.

Як описова частина, так і план-графік носять формальний, абсолютно нечіткий і невизначений характер, без будь-яких кількісних результативних показників.

В тематиці навчання більш-менш чітко описано три теми і вказана особа відповідального за проведення. Строки навчання вказані як лютий-грудень.

При цьому, і в плані графіку, і в описовій частині відсутні:

- **обсяг годин на вивчення кожної теми;**
- **опис цільової аудиторії відповідно до кожної теми;**
- **графік навчального процесу (розподіл тем за місяцями (кварталами), кількість навчальних годин на тиждень з вивчення певної теми)**
- **ідентифікаційні дані лекторів, яких планується залучити для висвітлення тієї чи іншої теми;**
- **опис форм і терміни перевірки знань та вмінь працівників органу влади.**

Також заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування описані дуже загально і поверхово. Абсолютно відсутнє планування, хто, коли, де і в якій формі буде проводити той чи інший захід. Які фахівці будуть запрошені. Яка цільова аудиторія і в якій кількості планується до залучення на той чи інший захід. Тобто, відсутні результативні(конкретні кількісні і якісні) показники.

е) **Розділ 5 «Процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду програм»** Методичних рекомендацій НАЗК є **розділом 4 АКП ОДА.**

Після змін, внесених розпорядженням № 478, розділ умовно можна вважати наповненим відповідно до вимог методичних рекомендацій.

Але є певне зауваження. Особа, яка уповноважена здійснювати моніторинг і оцінку, сама є відповідальною за виконання частини АКП. Таким чином, маємо конфлікт інтересів – виконавець буде здійснювати контроль сам за собою, що може призвести як мінімум до формального підходу, або й до викривлення результатів здійснення заходів АКП. Запобігти цьому можливо шляхом введення в Програму обов'язкового публічного звіту уповноваженої особи про прийняття і реалізацію АКП ЧОДА перед профільним комітетом і громадською радою при ЧОДА двічі на рік.

є) Розділ «Інші, спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням» представлений у Антикорупційній програмі у вигляді **додатку 1**.

Ця частина програми виконана формально, за принципом «аби було». Так, строки виконання заходів сформульовані як «протягом року». Самі заходи носять загальний рекомендаційний характер. Частина заходів дублює інші заходи в рамках АКП, інша частина просто повторює посадові обов'язки та загальновідомі вимоги до роботи службових осіб органів влади.

А ось запропоновані Методичними рекомендаціями пункти чомусь проігноровані. Так, наприклад, відсутній список посадових і службових осіб органу влади, які, у відповідності до Методичних Рекомендацій НАЗК, з урахуванням обсягу та функціонального наповнення їх повноважень, згідно з [підпунктом "и"](#) пункту 1 частини першої статті 3 Закону підпадають під поняття "посадові та службові особи державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим".

Також безпідставно відсутній Порядок взаємодії та контролю з боку центрального апарату органу влади за здійсненням заходів із запобігання та виявлення корупції в територіальних органах, на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери його управління (в тому числі здійснення заходів щодо затвердження антикорупційних програм в юридичних особах, які відповідають критеріям, визначеним у [частині другій](#) статті 62 Закону). Немає згадки і про процедури захисту викривачів - працівників, які повідомили інформацію про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, та і про порядок здійснення нагляду і контролю за виконанням антикорупційної програми і т. д.

Висновки.

Спираючись на вищевикладене, можна констатувати наступне:

- **розділ «Оцінка корупційних ризиків у діяльності органу, установи, організації, причини, що їх породжують та умови, що їм сприяють», в Антикорупційній програмі існує формально. Його змістовне наповнення розкидано по різних документах (антикорупційна програма, звіт комісії, Таблиця) і цілісним розділом не сприймається;**

- «Таблиця оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення» створювалась формально, ризики серйозним чином не аналізувались, заходи з попередження та усунення ризиків не продумувались, індикатори результатів здійснення заходів просто переписувались з самих заходів. Таким чином, ця частина АКП вимагає ретельного аналізу та докорінної переробки у відповідності до методичних рекомендацій НАЗК та **здорового глузду;**

- Розробка розділу «**Навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування**» здійснена на низькому, непрофесійному рівні, методичні рекомендації НАЗК щодо наповнення розділу при його підготовці проігноровані. Складається стійке враження, що розробники не дуже переймалися якістю програми і формально «зліпили» розділ, знову ж таки за принципом «аби було»;

- **Антикорупційна програма** Чернігівської обласної державної адміністрації на 2018 р. в більшій своїй частині **не відповідає меті та завданням**, для яких вона створювалась, також вона ні структурно, ні змістовно не відповідає Методичним рекомендаціям щодо підготовки антикорупційних програм, затвердженим рішенням національного агентства з питань запобігання корупції 19.01.2017 р. №31.

Взагалі складається враження, що ця Антикорупційна програма розроблялась і створювалась в надії на те, що виконувати її можна буде формально, і ніхто, крім розробників, її читати та аналізувати не буде, більше того вона спрямована не на знищення, а на збереження і створення умов для розвитку корупції в ЧОДА.

11.3.4. Листом № 03/06-П - 1 від 06.03.2019 р. АГС «Совість» надіслала на адресу Чернігівської ОДА запит на проведення громадської експертизи діяльності органу виконавчої влади за формою

встановленою «Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 976, в якому серед інших матеріалів, необхідних для проведення Експертизи, просила:

«3. Надати належним чином завірену копію звіту чи іншого результуючого документу про стан виконання Антикоруційної програми Чернігівської ОДА та протоколу заходу на якому це питання розглядалось ЧОДА за 2018 рік.

4. Надати належним чином завірені копії звітів про проведення (документів, що підтверджують проведення) заходів Антикоруційної програми Чернігівської ОДА за 2018 р.

5. Надати належним чином завірені копії документів що були розроблені, затверджені і впроваджені в практику роботи ЧОДА в ході виконання заходів Антикоруційної програми Чернігівської ОДА в 2018 р.;»

Листом від 18.03.2019 р. № 10-09/1640 Чернігівська ОДА надала відповідь копію якої наводимо повністю

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

вул. Шевченка, 7, м. Чернігів, 14000, тел./факс (0462) 67-50-71, e-mail: post@regadm.gov.ua, код ЄДРПОУ 00022674

18.03.2019 № 10-09/1640

На № _____ від _____

Президенту АГС «Совість»

В.ДЕМИДЕНКУ

просп. Миру, 21, к.52, м. Чернігів, 14000

Про надання матеріалів

Шановний Володимире Юрійовичу!

Відповідно до пункту 3 розпорядження голови обласної державної адміністрації від 12.03.2019 № 140 «Про проведення громадської експертизи діяльності обласної державної адміністрації» та запиту на проведення громадської експертизи від 06.03.2019 № 03/06-П-1 надаємо копії таких документів:

щодо пункту 1 - Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 25.01.2019 № 36 «Про утворення комісії з оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації»;

щодо пункту 2 - план роботи та протоколи засідання комісії з оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації за 2019 рік;

щодо пункту 3 - інформаційні записки та довідки про стан виконання Антикоруційної програми обласної державної адміністрації за 2018 рік.

Інформуємо, що протоколи засідань, на яких це питання розглядалось, за 2018 рік відсутні;

щодо пункту 4 - звіти про проведення заходів Антикоруційної програми за 2018 рік;

щодо пункту 5 інформуємо, що документи, які б розроблялися, затверджувалися чи впроваджувалися в практику роботи апарату обласної державної адміністрації в ході виконання заходів Антикоруційної програми, в 2018 році відсутні.

Додаток: 73 арк.

Заступник голови

Іван Вересоцький 67-58-06

Н. РОМАНОВА

11.3.4.1. Що стосується третього питання.

Аналіз матеріалів додатків до вищенаведеної відповіді на три вище згаданих питання змушує констатувати, що **Звіту чи іншого документу**, який містив би звіт «про стан виконання

Антикорупційної програми ОДА за 2018 р.», не існує. Головний спеціаліст не проводив аналізу виконання програми структурними підрозділами і апаратом ОДА. Адміністрація не розглядала питання виконання програми підрозділами, підсумки роботи не підводились.

Адміністрацією надані копії **інформаційних записок та довідок про стан виконання Антикорупційної програми ОДА за 2018 р. підрозділами апарату ЧОДА**. Аналіз цих документів свідчить про наступне.

Довідки надавались підрозділами в апарат адміністрації. На половині з них відсутня дата подання. Відділ роботи зі зверненнями громадян звітує про виконання розпорядження за 2017 рік (дата подання довідки 27.12.2018 р.) Теж саме робить і відділ інформаційно – комп'ютерного забезпечення (дата подання довідки 15.03.2019 р.). Інші відділи звітують про те, що на виконання антикорупційної програми і усунення корупційних ризиків вони добросовісно виконують свою звичайну роботу у межах повноважень і обов'язків. Виключенням є хіба що юридичний відділ, який вказує, що усунув корупційні ризики в довіреностях і прикладає їх копії. **Жодної згадки про навчання спеціалістів, їх участь у семінарах або тренінгах з антикорупційної тематики в довідках немає.**

Що стосується Інформаційних записок, створених головним спеціалістом з питань запобігання та виявлення корупції Вересоцьким І.В., то їх аналіз дозволив виявити наступне.

Надані записки написані як «під копірку». Перелік «постійноздійснюваних заходів», що в записці від 01.10.2018, що в записці від 29.12.2018 – ідентичні. Причому ідентичний не тільки зміст, але і синтаксичні помилки в обох текстах. Приклад **скан 1 і скан 2**

Скан 1.

Скан 2.

Далі в інформаційних записках описується робота з проведення оцінки і ідентифікації корупційних ризиків та написання звіту про це. Яке відношення все це має до виконання заходів Антикорупційної програми і навіщо про це звітувати, як про виконання програми, незрозуміло. Далі йде хоч трохи конкретики з цифрами. Так автор записок повідомляє в записці від 01.10.18 р. що: «...за **9 місяців 2018 р** в рамках виконання Антикорупційної програми по темах запобігання корупції проведено **шість** семінарів -тренінгів для державних службовців органів виконавчої влади за якими пройшли навчання **300** слухачів, крім того проведено тематичні семінари з вищезазначених питань за якими провчилось **700** державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування», а вже в записці від 29.12.2018 «...за звітний період в рамках виконання Антикорупційної програми по темах запобігання корупції проведено **дванадцять** семінарів -тренінгів для державних службовців органів виконавчої влади за якими пройшли

навчання 500 слухачів, крім того проведено тематичні семінари з вищезазначених питань за якими провчилося 700 державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування». При цьому жодних документів, що підтверджували б факти проведення вищевказаних заходів, хто їх проводив, теми цих семінарів та кількість присутніх на них, до записки **недодано**.

Тим не менше пан Вересоцький звітує про проведення моніторингу стану реалізації програми і її ефективності і констатує що, «...поточний стан реалізації Антикорупційної програми є ефективним.

Разом з тим, для здійснення відповідних заходів з виконання Антикорупційної програми здійснення їх ефективності за такими критеріями: своєчасності виконання, повноти реалізації, оцінки досягнення мети (індикатори виконання) за якими є:

своєчасність виконання - своєчасно;

повнота реалізація - середня;

досягнення мети (індикатори виконання) - мета досягнута.

Враховуючи викладене, здійснення відповідних заходів є ефективним.»

Яким чином відслідковувались:

- своєчасність проведення, якщо ніде в документах точні дати не вказані;

- досягнення мети, якщо немає жодного документу про розробку і проведення заходу де б вказувалась його мета, в ході експертизи серед наданих документів не зустрічались.

Що значить «повнота реалізації – середня», взагалі незрозуміло. Пройшло півзаходу, присутніх прийшла половина, чи виступало пів-лектора?

Крім того, сам процитований шматок тексту на наш погляд зовсім не має семантичного наповнення. І знову ж таки, як і в першій так і в наступній інформаційній записці присутні однакові синтаксичні помилки, що говорить про звичайне використання копіювання тексту.

Завершує інформаційні записки цитування інформації від ГУ НП в Чернігівській області, але про реакцію на цю інформацію – жодного рядка. Далі йде додаток 1 так званий «Поточний моніторинг стану реалізації Антикорупційної програми за 9 і 12 місяців відповідно, і бравурний підсумок «Передбачені заходи є дієвими та загалом стан поточного виконання Антикорупційної програми ефективний».

Окремо слід зупинитись на інформаційній довідці за авторством того ж таки Вересоцького І.В., поданій також 29.12.2018 р.

В основній масі це знову ж таки звичайна «вода», повтор уже відомого і запевнення типу «вживались заходи», «надавалась допомога» і т.п. Але цікаво чи сам автор читав, що іноді він написав (чи підписав). Наводимо уривок «**У додатку 1 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації, таблиці оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення, ризику організації роботи щодо запобігання та виявлення корупції та індикаторів виконання проведено навчання, тренінги згідно з графіком із доведення типових ситуацій щодо порушення антикорупційного законодавства...**» Що автор хотів сказати цією фразою - незрозуміло.

Але фінал знову ж бравурний: «Враховуючи викладене передбачені заходи були ефективними, своєчасно виконані, повністю реалізовані з досягненням мети.»

11.3.4.2. Що стосується четвертого питання.

Спочатку про форму надання відповіді. У своєму зверненні ми просили: «Надати належним чином завірені копії звітів про проведення (документів, що підтверджують проведення) заходів Антикорупційної програми Чернігівської ОДА за 2018 р. Натомість нам надали завірені копії інформаційних повідомлень з різними назвами окремих структурних підрозділів: копії повідомлень за 9 місяців від 10 підрозділів, копії повідомлень за 12 місяців від 13 підрозділів (при цьому, деякі копії чомусь у двох примірниках). Змістовне наповнення цих інформаційних записок зводиться в основному до того, що департамент чи управління намагаються добросовісно виконувати ті завдання і функції, що покладені на них за законом. При цьому як і завжди: «постійно проводиться...», «забезпечується...», «ознайомлюється...». В жодному повідомленні нам не вдалось зайти чіткого формулювання про виконання того чи іншого заходу Антикорупційної програми типу: «такого-то числа, такого-то місяця, в департаменті/управлінні паном таким –то (посада, прізвище) було проведено семінар/практикум/лекцію/ на таку-то тему, присутні стільки –то працівників підрозділу», або «на виконання АКП ЧОДА в департаменті розроблено і з такої-то дати впроваджено в практику такий-то нормативний акт/інструкцію/процедуру».

Теж саме можна сказати і про доповідні записки Головного спеціаліста на ім'я Голови ОДА. Крім того слід відзначити наступне. Хоча на всіх наданих нам примірниках стоїть печатка загального відділу ЧОДА, штамп «згідно з оригіналом» підпис і дата виконавця копій, дивним видається те, що деякі «копії» звітів департаментів не мають підписів, а один взагалі має внизу сторінки цікавий напис (див. мал.1)

мал.1

Який може свідчити про те, що документ просто роздрукували з комп'ютера пана Вересоцького, зважаючи на комбінацію \VERESO-1\ у написі.

Та все ж аналіз цих документів дозволив виявити цікаві подробиці реалізації Антикорупційної програми ЧОДА на 2018 р.

Так у відповідності до розділу 4. «Процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду програми»

«Поточний моніторинг стану реалізації програми та оцінку її ефективності (ефективно, недостатньо ефективно, неефективно), виходячи з таких критеріїв: кількість скарг громадян щодо вчинення корупції, кількість внесених подань спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, кількість судових рішень, що набрали законної сили по обвинуваченню у корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушеннях, поточне виконання антикорупційної програми здійснює головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації та щоквартально інформує Голову обласної державної адміністрації.

Керівники структурних підрозділів обласної державної адміністрації та її апарату щоквартально до 30 числа останнього місяця кварталу подають інформацію про стан виконання заходів, визначених Антикорупційною програмою, до обласної державної адміністрації.

Для здійснення відповідних заходів з виконання Антикорупційної програми головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації здійснює оцінку їх ефективності за такими критеріями: своєчасність виконання, повнота реалізації, оцінка стану досягнення мети (індикатори виконання).

У разі встановлення невиконання або неналежного виконання Антикорупційної програми головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації інформує про такі факти Голову обласної державної адміністрації або Першого заступника голови обласної державної адміністрації для вжиття заходів реагування, в тому числі дисциплінарного впливу.

Антикорупційна програма може переглядається у разі прийняття нової антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми протягом 30-ти календарних днів з дня набрання ними чинності, виявлення нових корупційних ризиків, внесення змін до законодавства, а також може переглядатися за результатами проведеної оцінки її виконання у разі невідомості визначених нею заходів, щоквартально протягом року або надання Національним агентством з питань запобігання корупції пропозицій щодо удосконалення (конкретизації) її положень.

Рішення про внесення змін до Антикорупційної програми, за результатами її перегляду, приймає Голова обласної державної адміністрації».

Більшість повідомлень департаментів і управлінь на виконання доручення Голови ОДА від 13.04.2018 р., є звітами про нововиявлені ідентифіковані і оцінені корупційні ризики та дають пропозиції щодо їх ліквідації чи мінімізації. Таблиці з такими даними присутні в інформаціях і за 9 місяців 2018 р. і за 12 місяців.

А от Головний спеціаліст у своїх доповідних записках про виявлені ризики не згадує і словом, хоча їх наявність мала би привести до перегляду програми. Але Голова ОДА ніяких дій по внесенню змін до антикорупційної програми не робить, бо формально не має до цього підстав, оскільки не має об'єктивної інформації.

Проте головний спеціаліст наповну використовує цю інформацію при складанні проекту Антикорупційної програми Чернігівської обласної адміністрації на 2019-2020 р. Документ майже

на 100 відсотків складений з ідентифікованих і оцінених корупційних ризиків і пропозицій щодо їх ліквідації чи мінімізації, наданих департаментами і управліннями в 2018 р. Хоча на засіданнях комісії з ідентифікації корупційних ризиків про це не згадувалось і словом.

11.3.4.3. Що стосується п'ятого питання. Воно було сформульовано наступним чином:
«Надати належним чином завірені копії документів що були розроблені, затверджені і впроваджені в практику роботи ЧОДА в ході виконання заходів Антикоруptionної програми Чернігівської ОДА в 2018 р.»

На що в листі надається наступна відповідь: *«Документи, які б розроблялися, затверджувалися чи впроваджувалися в практику **апарату** обласної державної адміністрації в ході виконання заходів антикорупційної програми, в 2018 році відсутні.»*

Зміст відповіді свідчить про наступне:

- або виконавець листа не уважно читав чи не зрозумів про що йдеться в запиті, що свідчить про його некомпетентність і байдуже відношення до дорученої справи;
- або виконавець навмисно надав відповідь не по суті питання, що може свідчити про намагання саботувати проведення експертизи;
- або такі матеріали у виконавця відсутні.

Висновок: Все вищевикладене свідчить про те, що:

- ніякого реального аналізу чи моніторингу виконання, а тим більше контролю за виконанням Антикоруptionної програми з боку керівництва Адміністрації не проводилось;
- майже у всіх підрозділах апарату ЧОДА відбувається імітація реалізації Антикоруptionної програми ЧОДА;
- **«робота»**, пророблена відповідними посадовими особами ЧОДА з реалізації заходів і виконання загалом Антикоруptionної програми Чернігівської ОДА на 2018 р., є **класичною імітацією** «бурхливої діяльності» чиновників.

11.3.5. 12 червня 2019 р АГС «Совість» направила на адресу Чернігівської ОДА запит на проведення громадської експертизи діяльності органу виконавчої влади № Е-20¹, в якому виклала причини та підстави, за яких громадську експертизу Е -20 слід вважати такою, що не відбулась. А також інформувала Чернігівську ОДА про початок процедури проведення громадської експертизи діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації № Е-20¹.

Серед інших документів та матеріалів, необхідних для проведення громадської експертизи, АГС «Совість» просила надати :

1. Належним чином завірену копію остаточної редакції Антикоруptionної програми Чернігівської ОДА на 2019-2020 р.
2. Надати належним чином завірені копії документів (внутрішній акт, опис затвердженої процедури), що підтверджують розробку, затвердження і впровадження в практику роботи управлінь і департаментів ЧОДА результатів виконання заходів Антикоруptionної програми Чернігівської ОДА в 2018 р.;
3. Належним чином завірену копію посадових обов'язків Головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції апарату Чернігівської обласної державної адміністрації.

Почнемо з останнього пункту. Посадова інструкція Головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції апарату Чернігівської обласної державної адміністрації (далі Посадова інструкція) надана в належний термін. Затверджено даний документ 24 квітня 2018 року Керівником апарату ЧОДА. Цікавим виглядає той факт, що **розробником тексту** цієї Посадової інструкції є ... **Головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату Чернігівської обласної державної адміністрації.**

Виходячи з аналізу тексту Посадової інструкції повноваження головного спеціаліста поширюються тільки на апарат ЧОДА. Щодо інших структурних підрозділів то зг. п. 2.6 Головний спеціаліст «...Координує роботу структурних підрозділів обласної державної адміністрації та районних державних адміністрацій щодо застосування антикорупційного законодавства».

Що ж до контролю за виконанням заходів Антикоруptionної програми то у відповідності до розділу 4 програми передбачено наступне головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації здійснює поточний моніторинг стану реалізації

програми та оцінку її ефективності та раз на півроку інформує голову обласної державної адміністрації шляхом подання звіту. Цей моніторинг головний спеціаліст здійснює на підставі інформації про стан виконання заходів, визначених Антикорупційною програмою, що її подають керівники структурних підрозділів обласної державної адміністрації що півроку до 30 числа останнього місяця.

Тобто, **моніторинг** здійснюється **на підставі даних наданих самими виконавцями**, які є зацікавленими особами, і можуть бути необ'єктивними.

Слід відзначити, що засоби контролю за виконавцями все ж прописані. Так, у тому ж 4 розділі записано, що : «...Для здійснення аналізу виконання відповідних заходів Антикорупційної програми **головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації, уповноважені особи з питань запобігання та виявлення корупції структурних підрозділів обласної державної адміністрації проводять оцінку ефективності** за такими критеріями: своєчасність виконання, повнота реалізації, оцінка стану досягнення мети (індикатори виконання).

Уповноважені особи з питань запобігання та виявлення корупції в структурних підрозділах обласної державної адміністрації у разі не виконання або неналежного виконання Антикорупційної програми інформують про такі факти головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції апарату облдержадміністрації для інформування керівництва обласної державної адміністрації та для вжиття відповідних заходів.»

І якщо головний спеціаліст - особа більш-менш незалежна від керівника апарату адміністрації, то уповноважені особи у переважній більшості є особами підпорядкованими керівникам відповідних структурних підрозділів. Таким чином, вже в саму Антикорупційну програму закладено конфлікт інтересів: будеш «сильно правильний», можеш отримати неприємності. Тому стає зрозумілим, чому в інформаціях про виконання АП за 2018 р., наданих департаментами і управліннями ніяких недоліків у виконанні АП не виявлено, і вважати їх об'єктивними треба з великою обережністю.

Враховуючи що система захисту викривачів у половини структурних підрозділів ЧОДА «дирява» (спільні поштові скриньки підрозділу і уповноваженої особи (департамент культури, управління капітального будівництва, управління охорони здоров'я, служба у справах дітей, Департамент цивільного захисту) або їх відсутність (управління освіти, управління соціального захисту), вимога особистих даних при електронному зверненні з сайту(департамент культури) «сигнали» про порушення працівники підрозділів не поспішають надсилати, а отже і в моніторинзі виконання АП «В ОДА все хорошо...».

Щодо виконання другого пункту нашого запиту.

Нажаль, конкретної відповіді Чернігівської ОДА на поставлене питання: «2. Надати належним чином завірених копій документів (внутрішній акт, опис затвердженої процедури), що підтверджують розробку, затвердження і впровадження в практику роботи управлінь і департаментів ЧОДА результатів виконання заходів Антикорупційної програми Чернігівської ОДА в 2018 р.» - ми не отримали.

Натомість, нам знову відповідали кожен структурний підрозділ окремо, причому «вже за традицією» не конкретна відповідь на конкретне питання, а копії інформації «щодо виконання заходів антикорупційної програми».

Виключення становлять тільки Управління освіти і науки, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю та Департамент екології та природних ресурсів, які на 2-ге питання останнього запиту дали чітку відповідь – акти не розроблялись і не впроваджувались.

Тим не менше аналіз документів, наданих підрозділами підтверджує попередні висновки про те, що виконання Антикорупційної програми 2018 р. було імітацією роботи, а звіти про її виконання є намаганням замилити очі. Кілька прикладів:

Департамент ЖКГ та ПЕК

абз 2. пункту 3.4. АКП «...внести пропозиції Міністерству регіонального будівництва та житлово-комунального господарства України щодо створення та впровадження електронної системи подачі документів та заяв щодо питань ліцензування у сфері теплопостачання,

водопостачання та водовідведення. ...» В Звіті департаменту жодної згадки про виконання цього завдання з пункту 3.4.

пункт 3.5. АКП «Забезпечити проведення перевірки підприємств-ліцензіатів з дотриманням прозорості та публічності комісійно, надавати на додаткове опрацювання матеріали особі з питань запобігання та виявлення корупції Департаменту ЖКГ та ПЕК облдержадміністрації». В Звіті департаменту жодної згадки про виконання цього пункту.

Управління освіти і науки пункт 4.2. АКП «Забезпечити публічне прийняття рішення конкурсною комісією, включити до складу комісії та надавати на додаткове опрацювання матеріали особі з питань запобігання та виявлення корупції Управління освіти і науки облдержадміністрації. Розробити внутрішній акт для врегулювання даної процедури». Проте у листі Управління від 24.06.2019 № 04-26/2055 записано «У ході виконання заходів Антикорупційної програми у 2018 р. Управлінням освіти і науки облдержадміністрації додаткові документи не розроблялись»

Управління по роботі з персоналом апарату облдержадміністрації :

пункт 4.3. АКП «Надавати на додаткове опрацювання матеріали щодо нагородження головному спеціалісту з питань запобігання та виявлення корупції апарату облдержадміністрації. Розробити внутрішній акт для врегулювання даної процедури»

пункт 4.4. АКП «Забезпечити публікацію на сайті інформації щодо кожного етапу конкурсного відбору – списків осіб, які беруть участь у конкурсі, із зазначенням інформації про їх допущення до наступного етапу відбору, залучати до конкурсних комісій головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції апарату облдержадміністрації. Розробити внутрішній акт для врегулювання даної процедури»

У відповіді ЧОДА лист № 04-08/3497 від 20.06.2019 р. читаємо «...на виконання заходів Антикорупційної програми в 2018 році були видані довіреності працівникам юридичного відділу апарату обласної державної адміністрації. Також інформуємо, що **інші документи, які б розроблялися, затверджувалися чи впроваджувалися в практику роботи апарату обласної державної адміністрації в ході виконання Антикорупційної програми в 2018 році відсутні.**»

Висновок. Форми і методи здійснення моніторингу і контролю за виконанням антикорупційної програми обрані і використовуються саме такі, що дозволяють з легкістю імітувати і реалізацію заходів програми і контроль за виконанням цих заходів на всіх рівнях. Про що уже було зазначено у попередньому висновку.

Також привертає увагу неприпустимо велика кількість орфографічних і семантичних помилок, ідентично повторюваних в текстах різних звітів і записок і свідчить про те що виконавці просто копіюють і «доопрацьовують» колись і кимось набраний текст, а керівництво ОДА ці «документи» взагалі не читає, тобто повністю відсутній контроль з боку керівника ОДА за виконанням Антикорупційної програми.

11.4. Підготовка проекту Антикорупційної програми ЧОДА на 2019-2020 роки та аналіз її змісту.

11.4.1. 24.01.2019 р. АГС «СОВІСТЬ» звернулася до ЧОДА з листом №01/24-П-1, в якому запропонувала включити до складу комісії з оцінки корупційних ризиків в якості громадського експерта Президента АГС «СОВІСТЬ» Демиденка Володимира Юрійовича.

11.4.2. 25.01.2019 р. Розпорядженням голови ЧОДА №36 була створена комісія з оцінки корупційних ризиків в ЧОДА, затверджено її склад, до якого увійшов Демиденко В. Ю., а головою було призначено Романову Н.А.

11.4.3. 06.02.2019 р. відбулось перше засідання комісії з оцінки корупційних ризиків в ЧОДА, на якому уповноважена особа з запобігання корупції в ЧОДА Вересоцький І. В. запропонував затвердити План з оцінки корупційних ризиків в ЧОДА.

В свою чергу, представник «СОВІСТІ» Демиденко В. Ю. звернув увагу членів комісії, що розпочинати роботу необхідно з навчання і затвердження плану роботи комісії. Пропозиція «СОВІСТІ» була підтримана членами і головою комісії.

11.4.4. АГС «СОВІСТЬ» в співпраці з уповноваженою особою з запобігання корупції в ЧОДА Вересоцьким І. В. підготувала проект звернення до НАЗК і досягла відповідної домовленості з

керівним складом Агенції про кадрове забезпечення проведення навчання на тему виявлення і оцінки корупційних ризиків для уповноважених осіб, керівників підрозділів і членів комісії Чернігівської ОДА в Чернігові.

11.4.5. 18.02.2019 р. в залі засідань №1 Чернігівської ОДА відбулось навчання уповноважених осіб, керівників підрозділів і членів комісії Чернігівської ОДА в Чернігові, яке проводили представники НАЗК і експерт АГС «СОВІСТЬ».

На жаль, неодноразові вимоги члена комісії, Президента АГС «СОВІСТЬ», Демиденка В. Ю. і усне розпорядження заст. голови ЧОДА Романової Н. А. до Вересоцького І. В. стосовно проведення реєстрації присутніх на заході, останнім були проігноровані. Тому, незважаючи на високу якість викладання інформаційного матеріалу, забезпечену доповідачами, відсутність можливості здійснювати оперативну комунікацію з посадовими особами, які пройшли навчання, знищило ефективність проведеного заходу.

11.4.6. На наступному засіданні комісії, яке відбулось 21.02.2019 р., «СОВІСТЬ» запропонувала робочий план роботи Комісії, а також структуру Антикорупційної програми ЧОДА, яка враховувала наявні корупційні ризики як апарату ЧОДА, так і її структурних підрозділів.

В свою чергу, Вересоцький І. В. запропонував затвердити типовий план оцінки корупційних ризиків.

Члени комісії прийняли за основу пропозицію Вересоцького і підтримали пропозиції «СОВІСТІ».

11.4.7. На наступному засіданні комісії, яке відбулось 28.02.2019 р., голова комісії запізнилась на засідання майже на годину і невдовзі після початку роботи повідомила, що запізнюється на наступну нараду. Проте, в своєму виступі представник АГС «СОВІСТЬ» Демиденко В. Ю. запропонував визначити типові функції структурних підрозділів, на основі цього визначити типові ризики, розробити певні заходи щодо їх усунення, які прийнятні всім структурним підрозділам облдержадміністрації, а також доручити структурним підрозділам облдержадміністрації подати пропозиції щодо своїх специфічних ризиків. Крім того, «Совість» вважає за доцільне ознайомити структурні підрозділи облдержадміністрації з узагальненою таблицею ідентифікованих ризиків, яку підготували експерти АГС «СОВІСТЬ». Пропозиція була підтримана більшістю членів комісії.

11.4.8. На початку березня, 05.03.2019 р. АГС «СОВІСТЬ» листом №03/05-П-1 звернулась до голови Комісії, заступника голови ЧОДА Романової Н. А. із зверненням, в якому виклала вимоги нормативно-правової бази до процедури і змісту Антикорупційної програми ЧОДА, критичні зауваження стосовно організації роботи Комісії, своє бачення того, як треба організувати процес створення Антикорупційної програми, серед яких:

1. В обов'язковому порядку вести аудіо і письмове протоколювання засідань комісії з оцінки корупційних ризиків в обласній державній адміністрації (до нашого звернення протоколи засідань комісії не велись». Оприлюднювати протоколи засідань комісії з оцінки корупційних ризиків в обласній державній адміністрації на офіційному сайті ЧОДА.
2. Доручити членам комісії Мужиковій Н.М. та Демиденку В.Ю. на протязі 5 робочих днів розробити і надати на розгляд комісії проект «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків в Чернігівській обласній державній адміністрації», в якому крім іншого визначити повноваження членів комісії отримувати інформацію від управлінь, департаментів, підприємств, установ і закладів Чернігівської ОДА і обласної Ради.
3. Дату і час проведення засідань комісії, а також перелік питань, висунутих на розгляд, повідомляти завчасно, не пізніше ніж за 48 годин.
4. Всім членам комісії завчасно надсилати проекти документів, винесених на розгляд, а також допоміжну і супутню інформацію.
5. На найближчому засіданні комісії розглянути і затвердити вертикальну структуру табличної форми звіту комісії з оцінки корупційних ризиків.
6. Доручити членам комісії в найкоротші строки винести на розгляд комісії оцінку корупційних ризиків підрозділів апарату ЧОДА, які вони представляють.
7. Провести комісійну оцінку типових корупційних ризиків для всіх департаментів і управлінь ЧОДА.
8. Зміст цього звернення донести до відома всіх членів комісії з оцінки корупційних ризиків в обласній державній адміністрації, а також керівників департаментів і управлінь.

9. Для забезпечення оперативної комунікації між членами комісії і уповноваженими особами з запобігання корупції управлінь і департаментів ЧОДА підготувати і надати всім членам комісії інформацію про відповідні електронні адреси, ПІБ, посади і номери контактних телефонів.

11.4.9. Листом від 12.03.2019 р. №10-09/1545 (виконавець Вересоцький) АГС «СОВІСТЬ» отримала відповідь, текст якої наводимо повністю:

«Шановний Володимире Юрійовичу!

Обласною державною адміністрацією Ваше звернення за № 03/05-П-1 від 05.03.2019 у межах наданих повноважень розглянуто та повідомляємо наступне.

Відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України.

З метою реалізації ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції» відповідно до рішення Національного агентства з питань запобігання корупції № 126 від 01.12.2016 «Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади» в обласній державній адміністрації утворено комісію з оцінки корупційних ризиків.

Враховуючи викладене, внесені Вами пропозиції у зверненні будуть розглянуті на черговому засіданні комісії з корупційних ризиків обласної державної адміністрації.

Про чергове засідання комісії Вас буде проінформовано додатково.

Дана відповідь може бути оскаржена згідно чинного законодавства.

Заступник голови

Н. РОМАНОВА».

До теперішнього часу «про чергове засідання комісії» інформації до АГС «СОВІСТЬ» не надходило.

З отриманих нами офіційних документів нам вдалось встановити, що комісія після 28 лютого 2019 р. не збиралась і не працювала в будь-якому складі. Більше того, 04 березня 2019 р., за добу до отримання звернення «Совісті» Головою комісії з оцінки корупційних ризиків обласної державної адміністрації пані Романовою було підписано Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації. Тобто на час отримання нашого Звернення пані Романова вже знала, що на її думку, комісія завершила свою роботу, тим не менше своєю відповіддю ввела в оману нашу спільку і особисто Демиденка В.Ю., який офіційно був членом цієї комісії.

Зрозуміло, що про розгляд і врахування наданих нами пропозицій не могло бути і мови. Вважаємо такі дії посадових осіб ЧОДА ганебними, недостойними і образливими.

11.4.10. На початку квітня АГС «СОВІСТЬ» за допомогою інсайдерів виявила, що головою ЧОДА Мисником О. П. 02.04.2019 р. було підписано розпорядження №186 стосовно затвердження Антикорупційної програми ЧОДА на 2019-2020 роки.

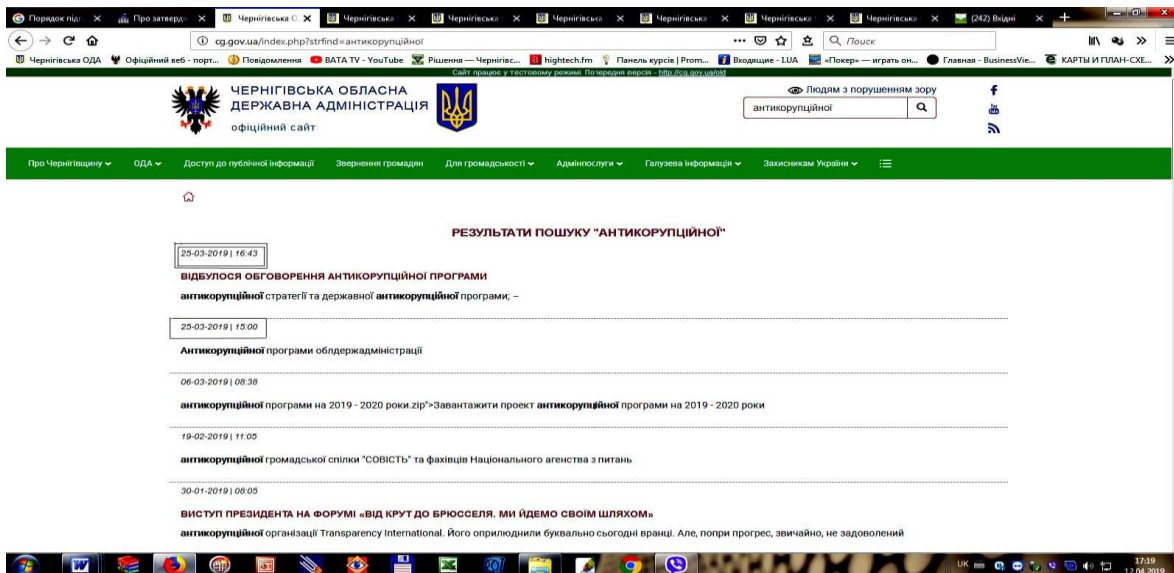
Проведене АГС «СОВІСТЬ» розслідування виявило наступне:

11.4.10.1. 06.03.2019 р. на сайті ЧОДА під заголовком «**Проект антикорупційної програми Чернігівської обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки.**» в підрозділі «**боротьба з корупцією**» Розділу «**Галузева інформація**» було розміщено інформацію наступного змісту: «Громадські організації, об'єднання та окремі громадяни, а також інші зацікавлені особи можуть подати пропозиції до проекту антикорупційної програми до обласної державної адміністрації в паперовому вигляді або в електронному вигляді на адресу - veresockiy@regadm.gov.ua до **22.03.2019 року.**» Проте, ні в розділі «Анонси», ні в розділі «Новини» це повідомлення нам наразі знайти не вдалось. Тим самим були створені умови, за яких стало майже неможливо для «Громадських організацій, об'єднань та окремих громадян, а також інших зацікавлених осіб» ознайомитись з цією, так старанно «**оприлюдненою**» інформацією. До речі, нашому експерту з 20 річним стажем роботи в сфері ІТ знадобилось майже двадцять хвилин, щоб відшукати цю інформацію, а він шукати вмів і знав ЩО шукати. А скільки часу знадобиться «окремому громадянину» і чи стане в

нього наполегливості на такі пошуки? Тобто, формально вимога про вільний доступ до проекту програми виконана. Але ми вважаємо, що посадова особа, яка розміщувала цю інформацію, доклала чималих зусиль для того, щоб якомога менше «зацікавлених осіб» з нею ознайомилось.

11.4.10.2. Звертаємо Вашу увагу на дату і час, виділені прямокутником з одинарною лінією на малюнку 1., поданому нижче. Це «скрін» сторінки з офіційного сайту ЧОДА

мал. 1

Там написано **25-03-2019 15:00**. Це час і дата розміщення інформації, в яку входять нижче написані слова «Антикорупційної програми облдержадміністрації».

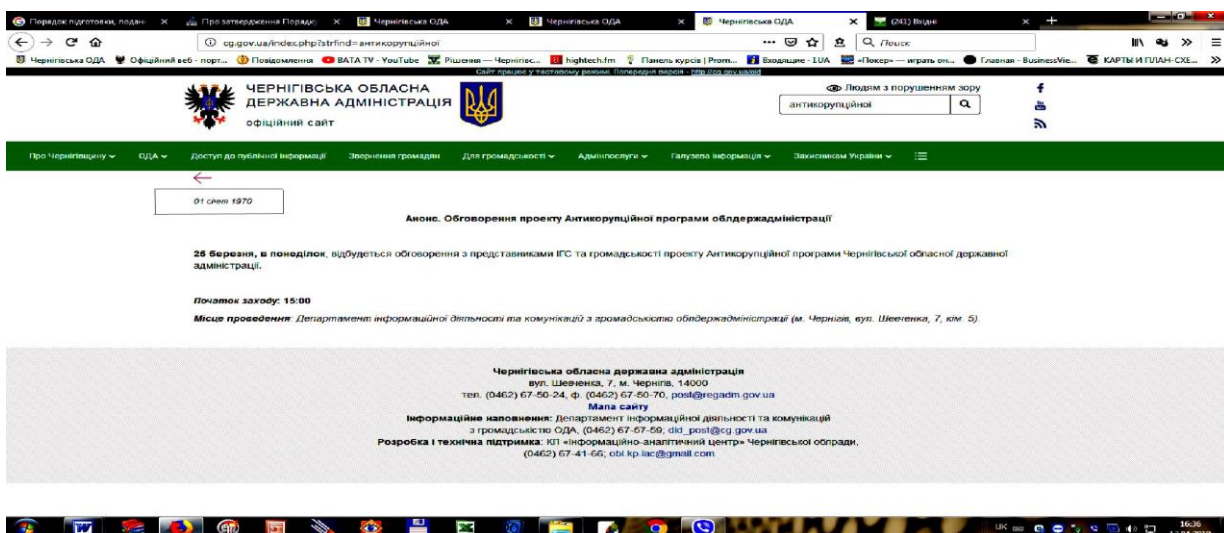
А тепер розгорнемо це посилання і подивимось що там написано. Дивимось малюнок 2, поданий нижче. Це теж «скрін» з офіційного сайту ЧОДА.

Дата публікації 1 січня 1970 року. Вже «смішно». А далі ще «веселіше». 25 березня відбудеться обговорення і т.д. .... Початок заходу **15:00**». А тепер пригадайте, коли було розміщено цей «Анонс», правильно **25.03.2019 р. о 15:00**.

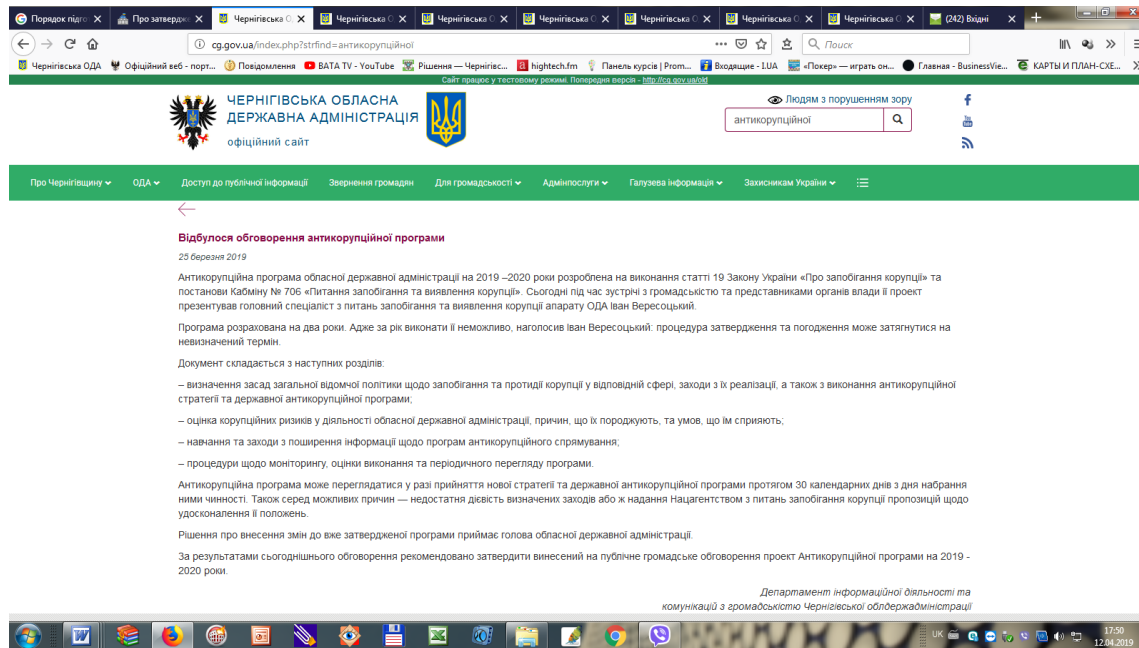
Тобто, по перше: будь-хто, хто прочитав цей Анонс, отримав би інформацію, що 25 березня 1970 р. має відбутись вказаний захід.

По друге: навіть якщо людина і зрозуміла б, що допущено помилку, часу на те, щоб дістатись на цей захід, в неї не було. Питання: «Скільки дійсно «зацікавлених осіб» прийшло за таким запрошенням на вказаний захід?» Ми підкажемо чесну відповідь – 0.

мал. 2

11.4.10.3. Повернемося до малюнку 1. В написі, виділеному прямокутником з подвійною лінією, значиться 25-03-2019 16:43, а далі йде повідомлення про те, що відбулося обговорення антикорупційної програми. Відкриваємо посилання і читаємо розгорнутий текст (див. малюнок 3)

мал. 3

І здається, що тут все гаразд. Зустріч громадськості та представників органів влади відбулась і не просто відбулась, а за трохи більше ніж півтори години Антикорупційну програму презентували, обговорили, внесли необхідні корективи і рекомендували затвердити винесений на публічне громадське обговорення проект Антикорупційної програми на 2019-2020 роки. Тільки виникає питання, чи не занадто швидко для такого серйозного і досить об'ємного документу все ці процедури відбулись? І враховуючи попередній факт № 2, звідки там взялась громадськість? Чи може це якась спеціально тренувана «карманна» громадськість?

11.4.11. 12.04.2019 р. АГС «Совість» листом № 04/12-П-1 направила запит на ім'я Голови ЧОДА з проханням надати:

1. Належним чином завірену копію протоколу або іншого результуючого документу цього громадського обговорення;
2. Зауваження та пропозиції, які були надані громадянами та інститутами громадянського суспільства до проекту Антикорупційної програми ЧОДА (у письмовій формі), а також інформацію про те які з них були враховані.
3. Інформацію про учасників вищевказаного громадського обговорення.

На цей запит ми отримали наступну відповідь

УКРАЇНА
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
 вул. Шевченка, 7, м. Чернігів, 14000, тел./факс (0462) 67-50-71, e-mail: rom@regadm.gov.ua, код ЄДРПОУ 00022674
 Пр-т Миру, 21, м. Чернігів, 14000
 АГС0000@ukr.net

На № 04/12-П-1 від 12.04.2019

Президенту АГС «Совість»
 Демиденку В. Ю.

Про надання інформації

Шановний Володимире Юрійовичу!

Обладержадміністрація розглянула у межах компетенції Ваш запит від 12.04.2019 № 04/12-П-1 та надає в електронному та в паперовому вигляді наявну інформацію:

Щодо пункту 1. Надаємо копії протоколу публічного громадського обговорення проекту Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки та звіту за результатами проведення публічного громадського обговорення проекту Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки (додаток).

Щодо пункту 2. Інформуємо, що зауваження та пропозиції від громадян та інститутів громадянського суспільства інших зазначених суб'єктів до проекту Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки під час проведення зустрічі не надходили.

Щодо пункту 3. Обладержадміністрація надає наявну інформацію про учасників громадського обговорення 25 березня 2019 року:

Вересюк Іван Валерійович, головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату обладержадміністрації (м. Чернігів вул. Шевченка 7, тел. 675-806, електронна адреса veresocky@regadm.gov.ua);
 Нікітенко Альона Володимирівна, представник громадської організації «РАДА ПАРТНЕРСЬКОГО РОЗВИТКУ»;
 Подласий Максим Анатолійович, представник громадської організації «КОЛО ЧЕРНІГІВЦІВ»;

2

Підглайний Петро Михайлович, заступник директора комунального закладу «Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій» (м. Чернігів, 14000, просп. Миру, 43, 67-60-52, електронна адреса: ChCPPK@gmail.com);
 Коваленко Наталія Володимирівна, начальник навчально-методичного відділу комунального закладу «Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій» (м. Чернігів, 14000, просп. Миру, 43, 67-60-52, електронна адреса: ChCPPK@gmail.com);
 Ридзель Людмила Андріївна, заступник начальника Головного управління Державної казначейської служби України у Чернігівській області (14000, м. Чернігів, вул. Ремісника, буд. 27, тел./факс: (0462) – 651-958, електронна адреса: oPse@st.egazserv.gov.ua);
 Карасьова Любов Володимирівна, представник громадської організації «ГОЛОС БАТЬКІВ»;
 Гулай Марина Василівна, представник громадської організації «МІСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР «ЖМЕНІ»».

Разом з тим, обласна державна адміністрація відмовляє в частині надання інформації щодо адрес, телефонів, електронних адрес представників громадських організацій, оскільки не володіє та не зобов'язана володіти зазначеною інформацією.

Відповідно до ст. 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації» Ви можете оскаржити відповідь обласної державної адміністрації в частині відмови в задоволенні запиту до голови Чернігівської обласної державної адміністрації, Кабінету Міністрів України або до суду.

Додаток: 7 арк.

Заступник голови
 Н. РОМАНОВА

В додатках до листа спілка одержала копію «Протоколу публічного громадського обговорення проекту Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019-2020 роки» та «Звіту про результати проведення публічного громадського обговорення проекту Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019-2020 роки».

Тобто, захід про який йшлося вище, був «публічним громадським обговоренням». Але форми, строки і процедура проведення публічного громадського обговорення органом виконавчої влади досить чітко прописана і регламентується пунктами 11, 13, 14, 15, 19, 20, 21 «Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 996 від 03.11.2010р. (далі Порядок). Аналіз підготовки і проведення вищевказаного заходу показує, що ні «буква» ні «дух» Постанови № 996 не дотримувались, а робилось все тільки для того щоб **зімітувати «публічне громадське обговорення»**.

Так наприклад, відповідно до п. 15 Порядку в інформаційному повідомленні про проведення публічного громадського обговорення зазначаються:

найменування органу виконавчої влади, який проводить обговорення;

питання або назва проекту акта, винесеного на обговорення;

варіанти вирішення питання;

адреса (гіпертекстове посилання) опублікованого на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади тексту проекту акта;

соціальні групи населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія прийнятого рішення;

можливі наслідки проведення в життя рішення для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін;

відомості про місце і час проведення публічних заходів, порядок обговорення, акредитації представників засобів масової інформації, реєстрації учасників;

порядок участі в обговоренні представників визначених соціальних груп населення та заінтересованих сторін;

поштова та електронна адреси, строк і форма подання письмових пропозицій та зауважень;

адреса і номер телефону, за якими надаються консультації з питання, що винесено на публічне громадське обговорення;

прізвище, ім'я відповідальної особи органу виконавчої влади;

строк і спосіб оприлюднення результатів обговорення.

Проте «інформаційне повідомлення» ЧОДА має тільки **три** з перелічених вище **обов'язкових 12 позицій**. Крім того, розміщено воно було, як було показано і доведено вище, на задвірках офіційного сайту, наслідком чого стала повна відсутність пропозицій і зауважень до проекту. Про подальші дії ЧОДА з підготовки цього публічного громадського обговорення ми вже згадували в підпунктах 2 та 3 п. 10 цього розділу.

11.4.12. Тепер про саме проведення публічного громадського обговорення. Наводимо **склад учасників «публічного громадського» обговорення** (згідно наданої копії протоколу):

- Вересоцький Іван Валерійович, головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату облдержадміністрації;

- Нікітенко Альона Володимирівна, представник громадської організації «РАДА ПАРТНЕРСЬКОГО РОЗВИТКУ»;

- Подласий Максим Анатолійович, представник громадської організації «КОЛО ЧЕРНІГІВЩИНИ»;

- Підгайний Петро Михайлович, заступник директора комунального закладу «Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій»;

- Коваленко Наталія Володимирівна, начальник навчально-методичного відділу комунального закладу «Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій»;

- Ридзель Людмила Андріївна, заступник начальника Головного управління Державної казначейської служби України у Чернігівській області;
- Карасьова Любов Володимирівна, представник громадської організації «ГОЛОС БАТЬКІВ»;
- Гуляй Марина Василівна, представник громадської організації «МІСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР «ЖМЕНЯ»».

Аналіз матеріалів особистого опитування осіб, присутніх на цьому заході (дивись додаток 7 «Результати особистого опитування учасників публічного громадського обговорення Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019- 2020 роки» до експертних пропозицій), дозволяє стверджувати:

- по-перше, серед учасників, присутніх **на заході, жодного спеціаліста чи експерта**, крім доповідача від ОДА, **з питань запобігання та протидії корупції не було;**
- по друге, майже всі присутні на публічному громадському обговоренні були запрошені по телефону, не представляли громадські об'єднання, а були присутні як фізичні особи, профіль їх діяльності – робота з дітьми.
- по третє, жоден з присутніх, крім Вересоцького, з текстом Антикорупційної програми ЧОДА на 2019-2020 р.р. до початку заходу не ознайомлювався, а більшість сприйняли захід як презентацію.

Наступне. Відповідно до п. 20 Порядку за результатами публічного громадського обговорення, електронних консультацій з громадськістю органи виконавчої влади готують звіт, в якому зазначається:

найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення;
 зміст питання або назва проекту акта, що виносилися на обговорення;
 інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні;
 інформація про пропозиції, що надійшли до органу виконавчої влади за результатами обговорення, із зазначенням автора кожної пропозиції;
 інформація про врахування пропозицій та зауважень громадськості з обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та причин неврахування пропозицій та зауважень;
 інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення.

В наданому нам звіті **відсутні:**

- найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення;
- інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні;
- інформація про пропозиції, що надійшли до органу виконавчої влади за результатами обговорення, із зазначенням автора кожної пропозиції;
- інформація про врахування пропозицій та зауважень громадськості з обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та причин неврахування пропозицій та зауважень.

Два останні пункти відсутні зі зрозумілих причин – адже реально ніхто з присутніх на заході (крім автора) цей проект не вивчав і не обговорював.

Висновок

Вищенаведене дає всі підстави вважати, що відповідальні посадові особи ЧОДА вдалися до імітації проведення публічного громадського обговорення проекту Антикорупційної програми на 2019-2020 роки.

11.4.13. 02 квітня 2019 року було підписано Розпорядження голови ЧОДА № 186 *«Про затвердження Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки»*.

Аналіз змісту цього документу викликав подив наших фахівців і питання до відповідності рівня професійної підготовки та добросовісності відношення до своїх обов'язків фахівців ЧОДА.

Пояснимо свої претензії до тексту.

По-перше: в преамбулі незрозуміле призначення слова «зобов'язую». Оскільки в поєднанні з першим пунктом розпорядження фраза звучить так *«На виконання .... зобов'язую :*

1. Затвердити Антикорупційну програму обласної державної адміністрації на 2019-2020 роки (далі – Антикорупційна програма) (додається).» і означає, що Голова ЧОДА когось зобов'язує затвердити антикорупційну програму, а не сам затверджує її, як того вимагають Закон і згадані в преамбулі нормативні документи.

В поєднання з другим пунктом Розпорядження «зобов'язую : ...

2. Головному спеціалісту з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної державної адміністрації Вересоцькому І.В. протягом трьох робочих днів з дня затвердження направити Антикорупційну програму на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції» фраза звучить просто безграмотно.

По-друге: в пункті 3 Розпорядження підставою для втрати чинності «розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.05.2018 № 236 «Про затвердження Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2018 рік» (зі змінами, внесеними розпорядженнями голови обласної державної адміністрації від 24.05.2018 № 298, від 22.08.2018 № 478).» є аж ніяк не Закон України «Про запобігання корупції» і Розпорядження НАЗК, як вказано в преамбулі, а банальне закінчення терміну виконання «Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2018 рік».

Виходячи з вищевикладеного, вважаємо розпорядження № 186 в редакції від 02.04.2019 р. є нікчемним документом і мусимо констатувати, що на даний час «**Антикорупційну програму обласної державної адміністрації на 2019-2020 роки**» належним чином не затверджено.

Довідково: Побіжний аналіз текстів розпоряджень голів ОДА різних областей України показав, що слово «зобов'язую» в текстах таких документів як правило не використовується.

11.4.14. Листом №04/17-П-1 від 17.04.2019 р. голові ЧОДА АГС «СОВІСТЬ» оскаржила виконання посадовими особами Чернігівської ОДА своїх функціональних обов'язків, пов'язаних з розробкою, громадським обговоренням і затвердженням АКП ЧОДА на 2019-2020 роки.

11.4.15. Листом №04/17-П-2 від 17.04.2019 р. АГС «СОВІСТЬ» звернулась до НАЗК з пропозицією не погоджувати надіслану з Чернігівської ОДА Антикорупційну програму на 2019-2020 роки і повернути її на доопрацювання. Нажаль, посадові особи НАЗК не взяли до уваги резонні зауваження до якості АКП ЧОДА, не пристали на пропозиції АГС «Совість» і рішенням Національного агентства від 03.05.2019 № 1280 було погоджено Антикорупційну програму Чернігівської обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки із висловленням обов'язкових для розгляду пропозицій, що додаються до зазначеного рішення.

11.4.16. 28.05.2019 р. Антикорупційна Громадська Спілка «СОВІСТЬ» листом № 05/28-П-1 надіслала до Національного агентства з питань запобігання корупції запит на інформацію про надання копій всіх обов'язкових для розгляду пропозицій, наданих Національним агентством Чернігівській обласній державній адміністрації до Антикорупційної програми на 2019 - 2020 роки.

06.06.2019 листом № 94-07/47931/19 НАЗК надало копію рішення Національного агентства від 03.05.2019 № 1280, яким погоджено Антикорупційну програму Чернігівської обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки із висловленням обов'язкових для розгляду пропозицій, що додаються до зазначеного рішення.

За результатами аналізу Антикорупційної програми Чернігівської ОДА НАЗК було встановлено, що вона частково не відповідає вимогам, визначеним у розділі II Порядку, у зв'язку з цим надаються обов'язкові до розгляду пропозиції щодо:

1. Редакційних змін у тексті.

У розділі 1 "Визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у відповідній сфері, заходи з її реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми" заходами з реалізації загальної відомчої політики стосовно запобігання та протидії корупції у сфері діяльності Чернігівської ОДА визначено, зокрема, "здійснення контролю в межах наданих повноважень за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів".

Відповідно до пункту 2 розділу III Порядку антикорупційна програма, що подається на погодження, має відповідати Закону.

Відтак, пункт 5 розділу 1 антикорупційної програми Чернігівської ОДА слід привести у відповідність до статті 28 Закону та викласти в такій редакції: "здійснення контролю в межах наданих повноважень за дотриманням вимог законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів".

Також пункт 5 додатку 3 до Антикорупційної програми "План-графік навчання з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування у 2019-2020 роках" необхідно викласти в такій редакції: "Конфлікт інтересів, шляхи його запобігання та врегулювання".

2. Конкретизації закріплених у ній заходів, строків та відповідальних виконавців:

2.1. Відповідно до пункту 5 розділу II Порядку антикорупційна програма повинна передбачати індикатори виконання передбачених заходів (очікувані результати), які можна виміряти (оцінити) під час здійснення періодичного моніторингу та оцінки виконання такої програми.

У зв'язку з цим у додатку 1 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації "Таблиця оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення" (далі - додаток 1 до Звіту) у колонці "Очікувані результати" необхідно визначити чіткі індикатори виконання (очікувані результати) заходів щодо усунення (мінімізації) корупційних ризиків, які можна виміряти (оцінити) під час здійснення періодичного моніторингу та оцінки її виконання.

2.2. Враховуючи, що у додатку 1 до Звіту у більшості корупційних ризиків вказано по декілька заходів щодо їх усунення, то необхідно у колонках "Строки виконання заходу щодо усунення корупційного ризику" і "Особи, відповідальні за виконання заходу", визначити строки реалізації кожного з таких заходів - із зазначенням місяця або дати у відповідному році (крім заходів, які здійснюються на постійній чи періодичній основі) та відповідальних виконавців (із зазначенням прізвищ та ініціалів посадових осіб, структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію того чи іншого заходу у Чернігівській ОДА).

Як бачимо, невідповідності, що їх виявив аналіз Антикорупційної програми Чернігівської обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки, проведений НАЗК, практично є невеликою частиною тих недоліків, що їх виявила наша спілка при експертизі створення, прийняття і виконання АКП ЧОДА за 2017, 2018 роки і при створенні і прийнятті АКП на 2019 – 2020 роки.

Повторюваність помилок і недоліків з програми в програму, на нашу думку, є наслідком безвідповідального ставлення і імітація процесу з боку посадових осіб Чернігівської ОДА до прийняття і виконання Антикорупційних програм на всіх етапах від підготовки до виконання, а також повна відсутність контролю за якістю виконання програм з боку вищого керівництва ЧОДА.

11.4.17. На підтвердження вищесказаного.

17 травня 2019 р. виконуючим обов'язки Голови Чернігівської ОДА було видано Розпорядження № 287

**Про внесення змін до розпорядження
голови обласної державної адміністрації
від 02.04.2019 № 186**

Відповідно до рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 03.05.2019 № 1280 «Про погодження антикорупційної програми Чернігівської обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки» та з урахуванням пропозицій, висловлених Національним агентством з питань запобігання корупції, **з о б о в' я з у ю :**

1. Внести до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 02.04.2019 № 186 «Про затвердження Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки» такі зміни:

1.1. Пункт 5 розділу 1 Антикорупційної програми обласної державної адміністрації на 2019 - 2020 роки, затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 02.04.2019 № 186, (далі - Антикорупційна програма) викласти в новій редакції:

«здійснення контролю в межах наданих повноважень за дотриманням вимог законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;».

1.2. Пункт 5 додатка 3 до Антикорупційної програми викласти в новій редакції:

5	Конфлікт інтересів, шляхи його запобігання та врегулювання	третій квартал 2019-2020 років	Вересоцький І.В.
---	--	--------------------------------	------------------

1.3. Додаток 1 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації викласти в новій редакції такого змісту (додається).

Цим розпорядженням внесено зміни в текст Антикорупційної програми ЧОДА на 2019-2020 р. у відповідності до рекомендацій НАЗК.

Експерти спілки проаналізували «нову редакцію». Навіть після «внесення змін» зрозуміло, що реальну роботу ніхто проводити і не збирався.

На підтвердження цього наводимо кілька яскравих прикладів.

п.1.1. Додатку 1 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації (далі Додаток 1) звертаємо увагу на «Зходи» і «Очікувані результати» (виділено жирним шрифтом)

Корупційні ризики	Пріоритетність корупційного ризику, (низька, середня, висока)	Заходи щодо усунення корупційних ризиків	Особи, відповідальні за виконання заходу	Строки виконання заходу щодо усунення корупційного ризику	Ресурси для впровадження заходів	Очікувані результати (індикатори виконання)
1.1. Можливість впливу члена комісії, уповноваженої на видачу ліцензій (шляхом переконання інших членів) на прийняття того чи іншого рішення. 1.2. Можливий вплив третіх осіб, на рішення комісії (через вплив на окремих її членів)	низький	1. Розробити внутрішній акт для регулювання відповідних процедур.	Департамент ЖКГ та ПЕК облдержадміністрації В. Кривенко	вересень 2019 року	ресурсів не потребує	Наявність розроблення внутрішнього акта для регулювання відповідних процедур.

Виникають наступні питання: Які процедури мають на увазі? Що означає «**Наявність розроблення внутрішнього акта**»? І головне, складається враження що, той хто це написав, сам не розумів що пише, а той, хто це затвердив, взагалі не читав, що затверджує.

п.3.2. Додатку 1 декларує:

Заходи щодо усунення корупційних ризиків	Особи, відповідальні за виконання заходу	Строки виконання заходу щодо усунення корупційного ризику	Ресурси для впровадження заходів	Очікувані результати (індикатори виконання)
3. Розмістити на сайті Департаменту інформації про можливість оскарження дій посадових осіб із зазначенням контактів, куди можна звернутися із означених питань.	Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації І. Слезко	серпень 2019 року	ресурсів не потребує	Повнота розміщення інформації на сайті.

Але Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації **взагалі не має власного сайту** (до речі чи не єдиний з департаментів ОДА) і виконати цей захід не може.

В п.3.8. Додатку 1 звертаємо увагу на «Заходи» і «Очікувані результати» (виділено жирним шрифтом)

Корупційні ризики	Пріоритетність корупційного ризику, (низька, середня, висока)	Заходи щодо усунення корупційних ризиків	Особи, відповідальні за виконання заходу	Строки виконання заходу щодо усунення корупційного ризику	Ресурси для впровадження заходів	Очікувані результати (індикатори виконання)
3.8. Можливе особисте спілкування посадової особи та приватний інтерес	низький	1. Розмістити на сайті Департаменту повну інформації та перелік документів.	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	листопад 2019 року	ресурсів не потребує	Повнота розміщення відповідної процедури та документів на

при прийнятті на розгляд документації.		страції К. Сахневич			сайті.
	2. Розробити внутрішній акт для регулювання відповідної процедури.	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміні страції К. Сахневич	вересень 2019 року	ресурсів не потребує	Наявність розробленого внутрішнього акта для регулювання відповідної процедури.

І знову питання: яку «інформації» та перелік яких документів має бути розміщено на сайті? Що означає фраза «Повнота розміщення відповідної процедури»?

В п.5.4. Додатку 1 звертаємо увагу на «Заходи» (виділено жирним шрифтом)

Корупційні ризики	Пріоритетність корупційного ризику,	Заходи щодо усунення корупційних ризиків	Особи, відповідальні за виконання заходу	Строки виконання заходу щодо усунення корупційного ризику	Ресурси для впровадження заходів	Очікувані результати (індикатори виконання)
5.4. Можливість несанкціонованого витоку інформації під час опрацювання повідомлень осіб (викривачів)	низький	1. Розробити внутрішній акт для врегулювання відповідної процедури.	Департамент фінансів облдержадміні страції В. Дудко	грудень 2019 року	ресурсів не потребує	Наявність розробленого внутрішнього акта для регулювання відповідної процедури.
		2. Провести навчання (інформування) серед працівників Департаменту.	Департамент фінансів облдержадміні страції В. Дудко	грудень 2019 року	ресурсів не потребує	Кількість проведених навчань.

І знову питання: яку «відповідну процедуру мав на увазі розробник «несанкціонований витік інформації» чи «опрацювання повідомлень осіб (викривачів)»? І друге: Чому збираються навчати працівників департаменту фінансів на випадок «несанкціонованого витоку інформації під час опрацювання повідомлень» ?

І вже стійким стає враження: той хто це написав, сам не розумів що пише, а той, хто це затвердив, взагалі не читав, що затверджує.?

Висновок: В Чернігівській ОДА відбулась відверта імітація процесу виявлення і оцінки корупційних ризиків, створення тексту Антикоруptionної програми ЧОДА на 2019-2020 р., її публічного обговорення і співпраці з інститутами громадянського суспільства, а також виправлення помилок і недоліків програми.

12. Основні порушення і недоліки, виявлені за результатами проведеної громадської експертизи та їх негативні наслідки для громадян України

№ п/п	Недоліки	Назва НПА, умови якого порушені або не дотримані у повному обсязі	Негативні наслідки
1	Відсутність в складі комісії представників громадськості та експертів	<i>Методичні рекомендації щодо підготовки антикорупційних програм органів влади</i> «Для здійснення оцінки корупційних ризиків найбільш оптимальним є колегіальне оцінювання , тобто створення комісії з оцінки корупційних ризиків органу влади (далі - комісія), до складу якої включаються працівники структурних підрозділів органу влади та, за згодою, представники громадськості, експерти , які володіють знаннями про внутрішнє і зовнішнє середовище органу влади та мають досвід роботи у сфері його діяльності». <i>п.3 Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади</i>	Неприпустимо низька якість антикорупційної програми ЧОДА 2017 та 2018 р. Втрата довіри суспільства до влади.
2	Відсутність «Антикорупційної програми	ПОРЯДОК	Практична неможливість

	Чернігівської обласної державної адміністрації на 2018 р.», як цілісного завершеного документу з чіткими логічними і зрозумілими зв'язками між її розділами	підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження II. Порядок підготовки антикорупційних програм 4. Антикорупційна програма має бути зрозумілою та послідовною, її положення слід викладати однозначно, не допускаючи різного тлумачення.	громадянам і ПГС ознайомитись та контролювати виконання АКП ЧОДА.
3	Невідповідність Структури антикорупційної програми, запропонованій Методичними рекомендаціями щодо підготовки антикорупційних програм органів влади , затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19 січня 2017 року №31	ПОРЯДОК підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження II. Порядок підготовки антикорупційних програм 4. Антикорупційна програма має бути зрозумілою та послідовною, її положення слід викладати однозначно, не допускаючи різного тлумачення.	Ускладнення, а в ряді випадків неможливість практичного контролю за виконанням заходів програми.
4	В колонці «Корупційні ризики» всіх досліджених Антикорупційних програм в багатьох випадках замість корупційного ризику вказано чинники корупційного ризику	Методичні рекомендації щодо підготовки антикорупційних програм органів влади, затвержені рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19 січня 2017 року №31	Невідповідність заходів корупційним ризикам, низька ефективність виконання програми.
5	«Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації» є нікчемним документом у розумінні положень Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, що не несе в собі ніякого змістовного навантаження, а являє собою констатацію факту створення комісії і проведення певної роботи, перелік нормативних документів на основі яких вона нібито проводилась, та слабенькими потугами підсумувати наслідки цієї роботи.	ПОРЯДОК підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження 2. Антикорупційні програми, що подаються на погодження, мають відповідати Закону та Методології , Пункти III – V Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади	Відсутність бажаного впливу АКП ЧОДА на рівень корупції в області.
6	В розділі « <i>Навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування</i> » всіх досліджених Антикорупційних програм відсутні: - обсяг годин на вивчення кожної теми; - опис цільової аудиторії відповідно до кожної теми; - графік навчального процесу (розподіл тем за місяцями (кварталами), кількість навчальних годин на тиждень з вивчення певної теми) - лекторів, яких планується залучити для висвітлення тієї чи іншої теми; - опис форм і терміни перевірки знань та вмінь працівників органу влади.	ПОРЯДОК підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження 5. Заходи, визначені в антикорупційній програмі, мають бути чіткими та конкретними. Антикорупційна програма повинна передбачати індикатори їх виконання (очікувані результати), які можна виміряти (оцінити) під час здійснення періодичного моніторингу та оцінки виконання антикорупційної програми.	Неможливість встановити факт, якість і дієвість проведених заходів. Проконтролювати ефективність їх виконання.
7	Відсутній список посадових і службових осіб органу влади які, підпадають під поняття "посадові та службові особи державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим".	згідно з підпунктом "и" пункту 1 частини першої статті 3 Закону «Про запобігання корупції».	Відсутність бажаного впливу АКП ЧОДА на рівень корупції в області.
8	Відсутній Порядок взаємодії та контролю з боку центрального апарату органу влади за здійсненням заходів із запобігання та виявлення корупції в територіальних органах, на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери його управління (в тому числі здійснення заходів	п.6. Інші, спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням, заходи «Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади» Затвердженого Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції	Відсутність бажаного впливу АКП ЧОДА на рівень корупції в області.

	щодо затвердження антикорупційних програм в юридичних особах, які відповідають критеріям, визначеним у частині другій статті 62 Закону).	19.01.2017 № 31	
9	Немає згадки і про процедури захисту викривачів - працівників, які повідомили інформацію про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення,	заходи «Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади» Затвердженого Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 19.01.2017 № 31, п.6. Інші, спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням,	Втрата довіри суспільства до влади.
10	Немає згадки про порядок здійснення нагляду і контролю за виконанням антикорупційної програми і т. д.	заходи «Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади» Затвердженого Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 19.01.2017 № 31, п.6. Інші, спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням,	Ставить під сумнів виконання АКП взагалі

13. Висновки за результатами проведеної громадської експертизи та оцінка діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації.

Враховуючи викладене в розділі 11 цієї громадської експертизи, висновки за результатами її проведення можна узагальнити наступним чином:

13.1. Рівень дотримання посадовими особами об'єкта досліджень вимог Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації» та Постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» визнано **«ЗАДОВІЛЬНИМ»**.

13.2. Рівень забезпечення посадовими особами ЧОДА розробки і реалізації заходів з запобігання корупції Антикорупційної програми визнано **«ГАНЕБНИМ»** за наступних підстав:

13.2.1. Контроль за виконанням заходів Антикорупційної програми практично відсутній.

Результати проведених заходів, їх ефективність та чи проводились вони взагалі - з'ясувати практично неможливо. Вплив виконання Антикорупційної програми на стан і ефективність діяльності по запобіганню та протидії корупції в Чернігівській ОДА визначити неможливо. Все вищевикладене свідчить про те, що робота по реалізації Антикорупційної програми ЧОДА на 2017 р. проводилась формально і неефективно.

13.2.2. Робота комісії з оцінки корупційних ризиків проводилась формально. Результати діяльності можна назвати «нульовими». Рівень професійної підготовки членів комісії з питань оцінки корупційних ризиків вкрай низький.

13.2.3. Антикорупційна програма ЧОДА на 2018 р. ще на етапі підготовки і затвердження мала сумнівну якість, що призвело до порушення часових рамок Порядку і затягування термінів узгодження та затвердження Програми. Цілісного документу «Антикорупційна програма обласної державної адміністрації на 2018 р.» наразі не існує. Антикорупційна програма складається з варіанту АКП, поданого на погодження до НАЗК і розпорядження № 478 «Про внесення змін...». Це підтверджується і відсутністю цілісного документу на офіційному сайті ОДА.

13.2.4. **«Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації» за 2018 р. є нікчемним документом, що не несе в собі ніякого змістовного навантаження, а являє собою констатацію факту створення комісії і проведення певної роботи, перелік нормативних документів, на основі яких вона нібито проводилась, та дуже слабенькими потугами підсумувати наслідки цієї роботи. Так, згідно Методичних Рекомендацій НАЗК, «Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків» має містити:**

ідентифіковані корупційні ризики, чинники корупційних ризиків та можливі наслідки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;

пропозиції щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків. Незважаючи на це, в «Звіті за результатами оцінки корупційних ризиків у обласній державній адміністрації» за 2018 рік практично відсутні цілі розділи

13.2.5. «Таблиця оцінених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення» за 2018 р. створювалась формально, ризики серйозним чином не аналізувались, заходи з попередження та усунення ризиків не продумувались, індикатори результатів здійснення заходів визначались шляхом відтворення тексту самих заходів.

13.2.6. Антикорупційна програма Чернігівської обласної державної адміністрації на 2018 р. в більшій своїй частині не відповідає меті та завданням, для яких вона створювалась. Також вона ні структурно, ні змістовно не відповідає Методичним рекомендаціям щодо підготовки антикорупційних програм, затвердженим рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 19.01.2017 р. №31.

13.2.7. Контроль за виконанням заходів Антикорупційної програми Чернігівської ОДА на 2018 р. практично відсутній. Виконання заходів, результати їх проведення, їх ефективність ніде документально не фіксуються. Вплив виконання Антикорупційної програми на стан і ефективність діяльності по запобіганню та протидії корупції в Чернігівській ОДА мінімальний. Все вищевикладене свідчить про те, що робота по реалізації Антикорупційної програми ЧОДА на 2018 р. є відвертою імітацією бурхливої діяльності по запобіганню корупції.

13.2.8. Щодо розробки і затвердження Антикорупційної програми Чернігівської ОДА на 2019-2020 р. результати експертизи свідчать про відверту імітацію процесу. Крім того посадові особи ЧОДА іноді вдавались до фальсифікування фактів, а іноді скочувались до відвертої брехні.

14. Пропозиції та рекомендації за результатами громадської експертизи діяльності ЧОДА

Рекомендації:

З метою підвищення якості, дієвості і ефективності Антикорупційної програми ЧОДА, приведення її змісту у відповідність до вимог нормативно-правової бази, досягнення рівня найкращих зразків антикорупційних програм України пропонуємо:

14.1. Чернігівська обласна державна адміністрація

1. Керівникам і заступникам керівників Управлінь і департаментів ЧОДА, уповноваженим з питань запобігання та виявлення корупції в обов'язковому порядку пройти безкоштовні онлайн-курси «Антикорупційні програми органів влади» на порталі PROMETHEUS (з отриманням відповідного сертифікату).
2. Доопрацювати та прийняти нову редакцію Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків у ЧОДА, в якій обов'язково передбачити:
  - включення до складу комісії представників громадських формувань профільного спрямування;
  - регламент роботи комісії (термін діяльності, повноваження та відповідальність членів комісії, відповідальність за невиконання законних вимог комісії, тощо). Проект Положення «Про комісію з оцінки корупційних ризиків у ЧОДА» надано у Додатку № 4 до Експертних пропозицій № Е-20¹.
3. Для забезпечення проведення якісної оцінки корупційних ризиків провести навчання членів комісії, керівників департаментів та уповноважених з питань запобігання та виявлення корупції на тему «Методологія оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади». Таке навчання може бути проведено уповноваженим підрозділом або запрошеними зовнішніми експертами, з обов'язковою фіксацією і ідентифікацією осіб, що пройшли навчання.
4. На підставі п.2. абз. 12 «Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади», затверджених НАЗК 19.01.2017 р. № 31, виділити необхідні фінансові ресурси і здійснити зовнішню оцінку корупційних ризиків шляхом залучення до оцінки корупційних ризиків аудиторської компанії або незалежного аудитора.
5. Розпочинати роботу по створенню Антикорупційної програми на наступний рік з моменту погодження в НАЗК Антикорупційної програми на рік поточний, з тим щоб своєчасно сформулювати

відповідний бюджетний запит і закласти в бюджет наступного року необхідне фінансування на здійснення заходів по знищенню корупції в Чернігівській області.

6. Створити постійно діючу комісію з контролю за виконанням заходів і оцінки якості виконання Антикорупційної програми, в яку обов'язково включити представників Громадської ради при Голові Чернігівської ОДА та профільних Інститутів Громадянського Суспільства. Розробити і затвердити Положення про «Комісію з оцінки корупційних ризиків у діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації, підготовки проекту антикорупційної програми ЧОДА і моніторингу її виконання» з чітким визначенням процедури функціонування, прав і обов'язків її членів.

7. Проводити обов'язкове публічне обговорення проектів звіту комісії з контролю за виконанням заходів і оцінки якості виконання Антикорупційної програми в профільних комітетах і засіданні Громадської ради, круглих столах і шляхом електронного обговорення.

8. Заходи АКП з усунення чи зниження рівня корупційних ризиків формулювати чітко, зрозуміло, з визначеннями точного кінцевого терміну виконання, чітко визначеними результатами, конкретну особу виконавця і чіткі результативні показники виконання (кількісні і якісні).

9. В міжнародний день боротьби з корупцією 09.12. кожного року публічно звітувати про стан і результати запобігання і боротьби з корупцією Чернігівській області.

10. Забезпечити своєчасне розміщення повного цілісного тексту Антикорупційної програми в електронному вигляді на веб-сайті Чернігівської ОДА в розділі «Для громадськості» у постійному відкритому доступі для працівників, посадових осіб Чернігівської ОДА, а також для громадян і Інститутів Громадянського Суспільства.

11. На протязі двох місяців, після обговорення результатів експертизи розглянути, затвердити і впровадити:

11.1. Методичні рекомендації, щодо підготовки, погодження та затвердження антикорупційної програми ЧОДА, проект яких наведено в Додатку 3 цих експертних пропозицій;

11.2. Порядок проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа в ЧОДА, проект якого наведено в Додатку 5 цих експертних пропозицій;

11.3. Розробити, затвердити і оприлюднити Графік проведення антикорупційних поліграфічних досліджень посадових осіб в Чернігівській ОДА в 2019-2020 роках.

11.4. «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків у діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації, підготовки проекту антикорупційної програми ЧОДА і моніторингу її виконання», наведене в Додатку 4 цих експертних пропозицій.

12. Доповнити Додаток 1 до Антикорупційної програми Чернігівської ОДА на 2019 -2020 р. наступним розділом: «Виховні заходи», в якому серед іншого включити:

12.1. Випуск друкованої агітації, наочних матеріалів антикорупційного змісту;

12.2. Постановка в КП «Чернігівський обласний Молодіжний театр» Чернігівської обласної ради п'єси антикорупційного спрямування.

12.3. Додаток 1 Антикорупційної програми Чернігівської ОДА на 2019 -2020 р. доповнити стовпчиком «фінансування» або «ресурсне забезпечення».

13. На сайті ЧОДА створити сторінку «антикорупція», на якій розмістити інформацію, наведену в Додатку 8 до цих експертних пропозицій «Інформація, рекомендована для розміщення на сторінці «Антикорупція» сайту ЧОДА.

14. Провести професійний відбір кандидатів на заміщення вакантних посад уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції для підрозділів ЧОДА, в яких ці вакансії не заповнені з використанням психологічного тестування на альтруїзм і профорієнтаційну придатність. Провести для них відповідне навчання.

15. Провести службове розслідування, встановити і притягнути до дисциплінарної відповідальності посадових осіб ЧОДА що ініціювали імітацію процесів розробки, публічного обговорення, моніторингу виконання Антикорупційних програм (Вересоцький Іван Валерійович, головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції апарату облдержадміністрації), а також свідоме введення в оману АГС «Совість» (Романова Наталія Андріївна – в.о. Голови Чернігівської ОДА)

14.2. Національне агентство з питань запобігання корупції

1. Прийняти нову редакцію «Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження», в якій передбачити обов'язкове:

- залучення антикорупційних громадських експертів, незалежних аудиторів до розробки і моніторингу виконання Антикорупційних програм;
  - фінансування антикорупційних заходів за рахунок коштів, виділених з відповідних бюджетів на утримання органів влади;
  - відповідальність за недотримання вимог Порядку по структурі, строкам і змісту АП;
2. Розробити Модельні антикорупційні програми для однорідних органів влади.

Наприклад: для міністерств; для обласних державних адміністрацій, в яких:

- визначити стандартні (однакові) для всіх корупційні ризики і заходи по їх зниженню або усуненню, виконання яких має бути обов'язковим;
- передбачити обов'язковість розгляду результатів виконання програми, звіт про який надавати в НАЗК одночасно з новою програмою.

3. Наразі експертами АГС «Совість» розроблено проект Модельної антикорупційної програми ОДА (додаток 2 до Е № 20¹), структура і зміст якої забезпечить високу якість Антикорупційної програми більшості ОДА України. Пропонуємо розглянути цей проект, внести необхідні зміни і затвердити

4. Ініціювати внесення змін в Адміністративний і Кримінальний кодекси, якими передбачити підвищену відповідальність за порушення прав або завдання шкоди антикорупціонерам за антикорупційну діяльність.

5. Забезпечити обов'язкову реєстрацію і контроль за реагуванням з боку правоохоронних, адміністративних органів на заяви про порушення прав або завдання шкоди антикорупціонерам за антикорупційну діяльність.

15. Звернення «СОВІСТІ» до працівників об'єкту експертизи

Експерти «СОВІСТІ» в 2018 р. розпочали і до цього часу продовжують соціологічно-статистичні дослідження залежності вірогідності настання подій негативного характеру в житті осіб, що наділені владними повноваженнями, але порушують публічно прийняту присягу і зобов'язання відносно тих, хто не має владних повноважень і публічно прийнятих зобов'язань, а порушення прийнятих зобов'язань допускає тільки на побутовому рівні.

Попередні висновки проведених досліджень дозволяють вже зараз стверджувати, що можновладців, які зраджують і обдурюють народ України, доля карає в 8,9 разів частіше, ніж пересічних українців, що обдурюють своїх близьких та знайомих.

Крім того, тяжкість покарання майже напівпрямую залежить від кількості обдурених та зрадчених, а швидкість реагування долі - від соціального статусу скривджених: одинокі бездітні ветерани, сироти, вдови, інваліди психіки і т. д.

В нижчеподаній таблиці наведені окремі факти, що ілюструють вищенаведену інформацію і є фрагментом бази даних, зібраних в ході проведення досліджень.

№ п/п	ПІБ	Посада	Дата смерті	Причина смерті
1.	Бережна І. Г.	ВРУ	■■■■	■
3	Герман А. М. Син Герман Микола Син Герман Роман	ВРУ, Зам. Міністра України з надзвичайних ситуацій	■■■■ ■■■■	■■■■ ■■■■
4	Гетьман В.П.	ВРУ, НБУ	■■■■	■■■■
5	Гонтарева В.	Екс-голова НБУ	■■■■	■■■■
6	Калашніков О. І.	ВРУ	■■■■	■■■■
7	Кирпа Г. М.	Міністр транспорту і зв'язку України	■■■■	■■■■
8	Кононенко Ю. С.	ВРУ	■■■■	■■■■
9				
10	Кравченко Ю. Ф.	Міністр МВД	■■■■	■■■■
11	Кушнар'ов Є. П.	АПУ, ВРУ	■■■■	■■■■

12	Мельник С. А.	ВРУ		
13	Мельник. П. В	ВРУ		
14	Пеклушенко О. М.	ВРУ		
15	Семенюк-Самсоненко В. П.	ВРУ		
16	Трофімов В. та 3 члени його сім'ї	Суддя Фрунзенського райсуду м. Харкова		
17	Чекашкин С.	ДПАУ		
18	Чечетов М. В.	ВРУ		
19	Чорновіл В. М.	ВРУ		
20	Щербань Є. О.	ВРУ		
21	Янукович В. Ф. Син Янукович В. В.	Екс-президент України		
Чернігівщина				
1	Білоус Н. В.	Заст. Голови ЧОДА		
2	Косих В.А.	Мер Дружина мера		
3	Соколов О. В.	Мер Дружина мера		

«СОВІСТЬ» буде особливо вдячна читачам за інформацію про інші відомі Вам факти, яка дозволить розширити інформаційну базу нашого дослідження.

Інформаційні повідомлення просимо направляти на нашу електронну пошту:

AGS0000@ukr.net;

Спираючись на вищенаведену інформацію, експертна рада АГС «СОВІСТЬ» затвердила текст **Звернення «СОВІСТІ» до працівників об'єкту експертизи.**

ПОПЕРЕДЖЕННЯ «СОВІСТІ» ПРАЦІВНИКАМ ОБ'ЄКТА ЕКСПЕРТИЗИ

Ви державні службовці, Ви публічно, перед всесильним Б-гом-Творцем, добровільно, усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягнули, що будете вірно служити Українському народові, дотримуватися Конституції та законів України, втілювати їх у життя, поважати та охороняти права, свободи і законні інтереси людини і громадянина, честь держави, з гідністю нести високе звання державного службовця та сумлінно виконувати свої обов'язки.

Проведені нами дослідження показали, що тих, хто з задоволенням виконує прийняті на себе вищевказані обов'язки, щиро і самовіддано служить народу України, очікує щасливе, цікаве і наповнене повагою і шаную людей життя.

Ваші батьки і діти будуть пишатись Вами і довгі роки радувати Вас своїм здоров'ям, успіхами і шанобливим відношенням до Вас.

Ваші досягнення будуть вітати всі українці. Вас з вдячністю будуть згадувати їх нащадки. Ви з повним правом будете пишатись незупинним і наочним прогресом Вашої справи, розквітом нашої країни. Повага, підтримка і вдячність людей будуть оточувати Вас все ваше життя.

Проте, якщо метою для Вас є особисте збагачення за будь-яку ціну, а робота є лише інструментом досягнення цієї мети, то життя Ваше наповнять безглузда метушня, розчарування, поступова зрада і зникнення друзів, коханих і близьких.

Вас оточать брехня і задрість, підозрілість і ревнощі, мордуватимуть совість і нічні жахи, болітимуть серце і душа.

Вас очікує сором і страждання батьків, зрада, безпліддя і передчасна втрата нащадків, ненависть оточуючих, фригідність жінок і імпотенція чоловіків, болючі і ганебні хвороби, цироз печінки і ниркова недостатність, онкологічні і судинні захворювання.

І пам'ятайте: Г-дь карає до 4 покоління. А уникнути Б-жої кари за клятвопорушення можна тільки негайно залишивши публічну службу, щирим каяттям, компенсацією завданої шкоди і невтомною працею в конкурентному середовищі підприємництва, мистецтва або спорту.

Щиро бажаємо Вам, щоб Ваше прізвище ніколи не згадувалось у вищенаведеній таблиці.

16. Відомості про експертів, які проводили громадську експертизу

1. Серед експертів, залучених для проведення цієї громадської експертизи діяльності органу виконавчої влади, немає осіб, які знаходяться в близьких або родинних стосунках з посадовими особами об'єкта дослідження.

2. Відомості про експертів, які проводили громадську експертизу діяльності об'єкта дослідження у відповідності до рішення Президента АГС «СОВІСТЬ» від 14.04.2015 № 18, наведені у вигляді таблиці.

№ п/п	Код РЕАГС	Стать	Кількість літер в ПІБ	Рівень освіти	Поштовий індекс	примітка
1	0001 940243	чол	26	вища	14000	
2	000 2640214	чол	22	вища	14000	

3. У відповідності до рішення Президента АГС «СОВІСТЬ» від 14.04.2015 №18 з метою забезпечення об'єктивності і незалежності здійснення громадської експертизи, захисту інтересів громадських активістів, носіїв і розпорядників інсайдерської інформації, **всю відповідальність за зміст експертних пропозицій несе Президент АГС «СОВІСТЬ» Демиденко В.Ю.**

Президент АГС «СОВІСТЬ»

В.Ю. Демиденко